

Gyara? ko Maidawa?

Randolph Dunn
Gyara? ko Maida?

Babi na 1

Motsin gyarawa

Renaissance 1517 - 1648 AD

Tsakanin 1118 da 1518 Katolika da Sarkin Jamus sun dauki juyi (dangane da wanda ke cikin iko) Kiristoci masu shahada kamar yadda aka gano su. Kusan 4,000 (dukansu a fadin tsakiyar Turai [ciki har da Alsace-Lorraine a tsakiyar Jamus]) sun mutu sakamakon tsanantawa a waɗannan karni huɗu. Don haka, waɗannan majami'u a Alsace-Lorraine suna da alhakin tasirin da ya sa Martin Luther ya rabu da Katolika. Watakila Luther bai taɓa jin koyarwarsu ba, duk da haka, ya ki yadda Cocin Katolika ya kashe Kiristoci. A gaskiya ma, Katolika ma yana zargin Luther cewa yana “da alaƙa da majami’u na bidi’a a Alsacia, (yankin Alsace).” Duk da haka, majami’un Anabaptist a Turai sun fuskanci tsanantawa daga ’yan Katolika da Furotesta.

Fafaroma na Renaissance sun shahara a duniya. Cin zarafi irin su simony, son zuciya, da wuce gona da iri na kuɗi sun karu. Cocin Katolika ya cika da dabi’a [wanda za a iya samunsa da tsada] da lalata. Siyar da Indulgences wata al'ada ce ta rashin tausayi musamman domin ta ta'allaka kan tuba ta ruhaniya ta gaskiya da inganta rayuwa. A lokaci guda kuma haɓakar addini na gaskiya ya bayyana kansa kuma ya kara rashin daidaituwa tsakanin tsammanin mutane da ikon su na biyan bukatun ruhaniya.

Martin Luther(1483-1546)

Magabatan ruhaniya na Martin Luther sun haɗa da maza irin su John Wycliffe (1328-1384) kuma Johannes Hus (1369-1415), wanda ya yi kokari ya gyara cocin [Katolika] tare da irin wannan layi. A 1517 Luther ya kusa nasa Abubuwa casa'in da biyarzuwa kofar gidan All Saints' Church, in Wittenberg wanda ya zama allon sanarwa don sanarwar da suka shafi jami'a.^[1] Waɗannan batutuwa ne don muhawara waɗanda suka soki Ikilisiya da Paparoma. Abubuwan da suka fi jawo cece-kuce sun ta'allaka ne kan al'adar sayar da indulgences da manufofin Ikilisiya a kaipurgatory.

ha.wikipedia.org/wiki/Protestant_Reformation

A cikin 1520, Luther ya buga kasidu uku waɗanda

- a. An bayyana cin zarafi na Roma
- b. gyare-gyaren da ake nema a cikin dabi'a da akida
- c. An kai hari kan wasu sacraments, transubstantiation, da bauta wa waliyyai
- d. Nace cewa Littafi Mai Tsarki ne kadai ya zama iko na karshe ga Kirista.

therestorationmovement.com/courses/chlesson03.htm

Luther ya yi aure¹"Abin da bai saba wa Littāfi ba na Littāfi ne, kuma Littāfi a kansa."

NASARA ta Al Maxey Mas'ala ta #401, Yuni 30, 2009 daga
wikisource.org/wiki/AnteNicene
_Ubanni/Mujalladi_III//Apogetic The_Chaplet, _ko_De_Corona/Babi_II

Luther ya kasance barazana [akalla a Jamus]. Sa'ad da ya kafa cocinsa a shekara ta 1520, Katolika sun san cewa suna da matsala. An ruguje majami'un Anabaptist tare da su cikin kuskure. Katolika suna gudu suna tsoro, suna kashe kowa (Kirista da masu zanga-zangar). Katolika ba su gamsu da kashe Kiristoci ba kamar yadda aka same su da gangan; yanzu an farautarsu. A cikin Alsace-Lorraine kadai, cikin kusan membobin 100,000, an kona kusan 42,000 don rashin barin Kiristanci don goyon bayan Katolika. Wannan kisan kiyashin ya faru ne daga shekara ta 1525 zuwa 1536. Al'amura sun kasance a ko'ina. A shekara ta 1595, Kiristocin da ke Alsace-Lorraine sun kai 1,000 kawai. An kashe yawancin ikilisiyoyin. Ikilisiyoyi a Moravia, ko da yake ba su da yawa sosai, sun yi gudun hijira zuwa Hungary, Poland, Ukraine, da Crimea. A shekara ta 1799, Eulogius Schneider (firist na Katolika) ya fille kan shahidai uku na karshe saboda rashin shiga tare da Napoleon a cikin juyin juya halin Faransa. (an karbo daga allexperts.com/q/Critics-Catholicism-3337/Tambayoyi-1.htm Marvin Howard)

Sakamakon ya kusa halaka cocin a Turai.

Ulrich Zwingli (1484-1531)

An fara yin gyare-gyare a Switzerland a Zurich a karkashin jagorancin limamin coci Ulrich Zwingli. Erasmus da kiristanci sun rinjayi Zwingli. Ya kai ga fahimtar Kiristanci na bishara daga bincikensa na Littafi Mai Tsarki da kuma tuntuɓar Lutherans. A ranar 1 ga Janairu, 1519, ya fara jerin wa'azi na shekaru 6 akan Sabon Alkawari wanda ya motsa majalisar birni da mutanen Zurich zuwa ga gyara. Amsa mai kyau ga Labarun Sittin da Bakwai, waɗanda ya shirya don muhawarar jama'a da wani wakilin paparoma a 1523, ya tabbatar da farin jinin shirinsa. Ya yi kira da a soke Mass (kuma a maye gurbinsa da Jibin Ubangiji na alama), 'yancin kai daga ikon Ikklisiya, da kuma sake fasalin birnin da firistoci da alkalai Kirista za su bi nufin Allah.

soft.com/believe/txn/reformat.htm mb-

Ya kai hari kan al'adar azumin Azumi, da cin hanci da rashawa a manyan majami'u, ya inganta auren malamai, da kuma kai hari ga amfani da hotuna a wuraren ibada. en.wikipedia.org/wiki/Holdrych_Zwingli

Zwingli ya kiyaye cewa komai² ba a yi umarni da koyarwa ba a Sabon Alkawari ya kamata a ki shi ba tare da wani sharadi ba." NASARA ta Al Maxey Mas'ala ta #401, Yuni 30, 2009 an karba daga
[http://en.wikisource.org/wiki/AnteNicene_Fathers/
Volume_III/Apologetic/The_Chaplet,_or_De_Corona/Chapter_II](http://en.wikisource.org/wiki/AnteNicene_Fathers/Volume_III/Apologetic/The_Chaplet,_or_De_Corona/Chapter_II)

Gyaran Halittu

¹Koma zuwa thebiblewayonline.com nazarin Shiru na Littafi.

² Koma zuwa thebiblewayonline.com - Shiru na Nassi.

Tun daga Swizalan da Jamus, sauye-sauyen Radical sun haifi da yawa Anabaptist kungiyoyi a ko'ina Turai. A tarihi, masu fafutukar kawo sauyi sun yi aiki da sunaye da yawa.

'Yan'uwa ko 'yan'uwan Swiss - sun kasance rukuni namasu kawo sauyi na bisharawanda da farko ya biyo baya Ulrich Zwingli na Zurich, amma daga baya aka fara yunkurin da aka fi sani da Ana baftisma. A shekara ta 1525, Felix Manz, Conrad Grebel ne adam wata, George Blaurock, wasu kuma sun kafa wata sabuwar kungiya, wadda ta ki amincewa baptism jariri kuma ya yi wa'azin abin da 'yan'uwa suka ce Kiristanci ne na gaskiya. Bisa ga Sola Scriptura [nassi kadai], 'Yan'uwa na Switzerland sun bayyana cewa tun da Littafi Mai Tsarki bai ambaci baftisma na jarirai ba, bai kamata coci ta yi shi ba. Daga baya Ulrich Zwingli ya musanta hakan. A sakamakon haka, an sami sabani tsakanin jama'a, inda majalisar ta tabbatar da matsayin Zwingli. Hakan ya sa 'yan'uwa a Switzerland suka yi wa 'yan'uwa haske kuma ya jawo tsananta musu daga dukan wasu 'yan canji da kuma Cocin Katolika.

Yana da mahimmanci a lura cewa Furotesta a farkashin Zwingli ne suka fara tsananta wa Anabaptists. Sun taso a gabansa, a garinsa, almajiransa na farko ne. Watakila ya ji tsoron cewa wanzuwar nau'ikan kungiyoyin Furotesta da yawa za su cutar da damarsa na cim ma kowane gyara. Watakila ... amma babu abin da zai iya tabbatar da ayyukansa. Yana da kunnen alkalin; shi ne mai kula da gyara. Majalisar ta bayyana cewa sake yin baftisma babban laifi ne, don haka mu tilasta.

Felix Manz ya zama shahidi na farko na Anabaptist a shekara ta 1527, yan shekaru goma bayan Luther ya kulla ka'idodinsa. An nutsar da shi a cikin kogin daidai tsakiyar Zurich. An yi wa wasu Anabaptists duka ko kuma an kore su. Wadannan sun zama daidaitattun ayyuka a yankunan Furotesta.

Domin tsanantawa daga hukumomi, yawancin wadannan Anabaptists sun kaura daga Switzerland zuwa kasashe makwabta. Wasu daga cikin 'yan'uwan Swiss sun zama sanannun Mennonites bayan rabuwar 1693, rashin jituwa tsakanin Yakubu Amman kuma Hans Reist kungiyoyi. ha.wikipedia.org/wiki/Swiss_Brethren

Mennonites - kungiyar Anabaptist mai suna bayan Frisian, Menno Simons (1496-1561). Koyarwar Mennoniyawa ta samo asali ne bisa imaninsu ga manufa da kuma hidimar Yesu Kristi, wanda suka riƙe da tabbaci sosai duk da tsanantawa daga kasashe dabam-dabam na Roman Katolika da na Furotesta. Maimakon yin faɗa, akasarin sun tsira da gudu zuwa jihohin da ke makwabta da su inda iyalai masu mulki suka jure da tsattsauran ra'ayinsu na yin baftisma. en.wikipedia.org/wiki/Mennonite

Hutterites - raba zuriyar gama gari tare da Anabaptists, tare da Mennonites da Amish kuma kamar yadda za a bi a hankali, suna raba imani iri ɗaya da koyaswar. Masu Hutteriyawa sun bambanta a babban al'amari ɗaya: sun gaskanta da raba abubuwan su gaba ɗaya kamar yadda Kristi da manzanninsa suka nuna kuma kamar yadda daga baya aka kara gyara kuma aka kwatanta a cikin Littafin Ayyukan Manzanni. hutterites.org/HutteriteHistory/index.htm

Amish- Kungiyar Amish ta samo asali ne daga haɗin gwiwar karni na 16 da aka sani da Yan'uwa na Swissko Anabaptists, da kuma wani ɓangare na Gyaran Halittu. Anabaptist yana nufin “wanda ya sake yin baftisma”; nuni ga waɗanda aka yi wa baftisma a matsayin jarirai, amma daga baya suka amince da “baftismar mumini” don haka aka yi musu baftisma a matsayin manya masu bi. Kungiyar Amish ta dauki sunanta daga Yakubu Amman (c1656—c1730), wanda ya gaskata cewa Mennoniyawa suna nisantar da koyarwar Menno Simons da 1632 Mennonite Furcin Imani na Dordrecht. Amish kamar su Anabaptists na Swiss sun warwatse ta hanyar tsanantawa a ko'ina cikin Alsace. wikipedia.org/wiki/Amish#History

Amma waɗannan 'yan canji masu tsattsauran ra'ayi ko Anabaptists suna kiran kansu da cewa: 'Yan'uwa da Muminai da Kiristoci.

A cikin 1524, lokacin da gardama a Zurich ta kasance kwanan nan, Balthasar Hubmaier (mai zaune a yankin Katolika) ya buga labarai da yawa wakilin tauhidinsa. Ana daukar waɗanda ke kasa daga Estep:

1. Bangaskiya ce kaɗai ke sa mu tsarkaka a gaban Allah.
2. Wannan bangaskiya ita ce amincewar jinƙan Allah da ya nuna mana a cikin sadaukar da dansa makadaici. Wannan ya kebe duk Kiristocin sham, waɗanda ba su da wani abin da ya wuce bangaskiyar tarihi.
3. Irin wannan bangaskiya ba za ta ci gaba da wanzuwa ba, amma dole ne ta fito ga Allah cikin godiya da kuma 'yan Adam cikin kowane irin ayyuka na kauna 'yan'uwa. Don haka duk ayyukan addini na banza, kamar kyandir, rassan dabino, da ruwa mai tsarki za a ki su.
4. Waɗannan ayyuka kaɗai nagari ne waɗanda Allah ya umarce mu da su kuma su kaɗai munana ne da ya haramta.
5. Taro ba haɗaya ba ce amma tunawa da mutuwar Kristi. Don haka, ba haɗaya ce ga matattu ba, ko ga masu rai...
6. Duk lokacin da aka yi taron tunawa da mutuwar Ubangiji ya kamata a yi wa'azin mutuwar Ubangiji da yaren mutane. . .
7. Kamar yadda kowane Kirista ya gaskata da kansa kuma aka yi masa baftisma, haka nan ya kamata kowane mutum ya gani kuma ya yi hukunci ta wurin Nassosi idan fasto ya ba shi abinci da abin sha da kyau. ritchies.net/p4wk4.htm.

A cikin Fabrairu 1527 Michael Sattler, ɗan Anabaptist na Switzerland, da wasu sun ba da furci na Schleithem. Babban abin da ya sa a gaba shi ne:

1. Baftisma za a yi wa masu bi kawai. Baftisma na jarirai, “mafi girma kuma na fari na Paparoma,” ba za a yi ba.
2. Ya kamata a lura da "hani" (kowatarwa ko janyewa) ta wurin majami'u a kan waɗanda suka faɗa cikin zunubi, bayan gargadin sirri na farko da na biyu.
3. Gurasar da ruwan inabi ya kamata a karya tare da masu bi da suka yi baftisma, kuma babu wasu.
4. Ya kamata a ware Kiristoci na gaskiya daga tsarin duniya, haɗe da “hallartan coci”, rantsuwa, takobi, da dai sauransu.
5. Ya kamata a sami makiyaya a cikin garken, waɗanda za su yi wa'azi, da sauransu, kuma ikilisiya za ta tallafa musu. Idan an dauko fasto daga garken, sai a nada wani a wurinsa.

6. "Takobin," watau, magistraci ko mulki, ba ya cikin kamalar Kristi kuma za a bar shi ga duniya don yin aiki. Kada Kiristoci su kasance masu kāriyar kai ko kuma su zama alkalai, kuma kada su yi amfani da takobi na duniya wajen yaki da laifuffuka na ruhaniya [gwamnatin da ake tsanantawa don kasancewa cikin addinin da bai dace ba].
7. Bai kamata Kiristoci su yi rantsuwa ba, amma bari yes su zama i, babu kuma a'a.ritchies.net/p4wk4.htm

A ranar 20 ga Mayu, 1527, hukumomin Katolika suka kashe Michael Sattler, marubucin Anabaptist Schlietheim Confession. Ko da yake Sarkin Katolika Ferdinand ya ayyana nutsewa ("baftisma ta uku") mafi kyawun maganin Anabaptism. An yanke wa Sattler hukuncin yanke harshensa, a yanka namansa da karfe masu zafi, sannan a kone shi a kan gungume. Wasu kuma hukumomin Katolika ne suka kona su ko kuma suka nutse su. Kona yana da alama ya sami tagomashi daga Katolika, kasa da Furotesta.

Ban da abubuwan da ke sama, al'ummar Furotesta da na Katolika duk sun koma ga azabtarwa da kuma cin zarafi. Estep yayi kiyasin cewa dubbai sun mutu a Turai a karni na sha shida, amma ba za a taɓa samun lambobi masu wahala ba. ritchies.net/p4wk4.htm

A takaice mun ga sama da shekaru 400 wasu mutane kafan da suka warwatse a Turai suna da marmarin yin amfani da nassi kadai su koma ga Allah; watau:

- a. Waldoniya - kusan 1179
- b. Albigenses - kusan 1200
- c. Wycliffe 1328-1384
- d. Hus 1372-1415
- e. Chelčicky 1374-1460
- f. Luther 1483-1546
- g. Zwingli 1484-1531
- h. Masu Ra'ayin Refom - 1525

Wani abin da ya zama ruwan dare shine cewa an tsananta musu duka. Amma hakan bai kamata ya zama abin mamaki ba ga Yesu ya gaya wa almajiransa:

Wannan shi ne umarnina: Ku kaunaci juna. Idan duniya ta ki ku, ku tuna cewa ta fara ki ni. Da ku na duniya ne, da ta so ku kamar nata. Kamar yadda yake, ku ba na duniya ba ne, amma na zaɓe ku daga cikin duniya. Shi yasa duniya ta tsane ku. Ku tuna da maganar da na faɗa muku, 'Ba wani bawa da ya fi ubangidansa girma.' Idan sun tsananta mini, za su tsananta muku kuma. Idan sun yi biyayya da koyarwata, za su yi biyayya da taku kuma. Za su bi da ku haka saboda sunana, gama ba su san wanda ya aiko ni ba. (Yohanna 15:17-21)

Wani mai gyara ya bayyana. Wanda bai yi amfani da nassi kadai ba don koyarwarsa amma ya karɓi na Augustine.

John Calvin(1509-1564)

An san Calvin a Jami'ar Paris a matsayin "Cikin Zargi" saboda mummunan halinsa, rashin kuskure. Ya canza daga karatun shari'a zuwa tauhidi bisa burin mahaifinsa. 'Yan Adam da Erasmus da

Lefevre suka rinjaye shi, ya soma nazarin Littafi Mai Tsarki da rubutun Luther. Wani lokaci daga baya, mai yiwuwa a shekara ta 1533, ya sami “kwarewar juyewa” kuma ya fara aikinsa na addini. A 1534 ya bar Faransa saboda tsananta.

A 1541 ya koma Geneva inda ya zama mai iko sosai. “Gaskiya Calvin ne yake sarrafa kowane numfashi da duk wani bugun zuciyar ’yan kasar.

An yanke wa Servetus hukuncin kisa ta hanyar konewa a hankali. Calvin ya yi iƙirarin cewa ya nemi a sauya salon kisa, amma babu wata kwakkwarar shaida da za ta nuna hakan, ko dai a cikin mintunan shari’ar ko kuma a wani wuri. Ya kuma tuhumi wasu masu adawa da cin amanar kasa ya dora su a kan tarkacen [injin azabtarwa, wanda ke kunshe da babban firam, wanda a hankali aka shimfida jikin a hankali har sai, wani lokacin, gabobin sun rabu (dictionary.die.net/to put to the rack)] don samun tabbacin zarginsa. Don yin gaskiya, ya kamata a nuna cewa Furotesta suna bin misali na shekaru na Cocin Katolika wajen yin amfani da ikon farar hula don tilasta ka'idodin ruhaniya. Calvin ya yi mulki da hannun karfe har mutuwar sa.” “Ism’s” Calvinism, REW, shafuffuka na 9-12

Cibiyoyin Calvin na Addinin Kirista³ya bayyana tauhidinsa. Ba su samo asali daga Calvin ba amma kawai tsari, tsarawa da haɓaka ta hanyarsa. Ya yi aro akai-akai daga Augustine, kuma Augustine ya aro daga Ambrose da sauran Ubannin coci.⁴Babu shakka akidar Gnostic ta rinjayi ubanni har ma da tsohuwar tunanin Farisa na kasancewar mugun abu a cikin kanta. Calvin ya gina tsarinsa a kan harsashin da masu gyara na farko suka kafa, musamman Luther da Bucer, da sauransu amma na musamman baiwar koyo, dabaru, da salon sa ya sa ya zama fitaccen malamin tauhidi na kungiyar Reformed. Karkashin tsarin duka shine babban tunani na ikon mallaka na Allah mara iyaka, don sanin ko wane ne babban karshen mutum.

Amma ba kamar masu gyara da suka so su dogara ga Littafi Mai Tsarki kadai Calvin ya rubuta nasa koyaswar a ciki ba Cibiyoyin Addinin Kiristawaxanda suketakaitawa a kasa kuma ana tattaunawa akai-akai daga baya.

Mulki -Allah mai girma ne; don haka nufinsa shi ne na karshe kuma na karshe.

Zabe mara sharadi- Bisa ga ikonSa, Ya kaddara kowane abu. Ya riga ya kaddara zunubi da kansa. Ya yi haka don daukarsa. Domin ya kara daukaka kansa, Ya kaddara ta masu zunubi, zai ceci wasu, ya kuma la'anci wasu. Ya yi haka ne bisa ga nufinsa don kada ya zama ruwan dare da duk wani abu da mutane suke yi.

Kafara mai iyaka -Ga zababbunsa, Allah ya yi tanadin kafara da ceto ta wurin jinin Dansa Yesu Kiristi.

Gabafaya lalatawar gado -Matsalar ita ce, ta wurin zunubin Adamu, yanayinsa ya lalace, kuma an ba da wannan dabi'a ga zuriyarsa.

³Koma zuwa binciken thebiblewayonline.com - Cibiyoyin Addinin Kirista.

⁴Koma zuwa Tunanin Augustine da Imani shafi na 31.

Ba za a iya jurewa baalheri- Samun wannan gurbatacciyar dabi'a, mutane ba za su iya zuwa ga sanin Allah da kansu ba. Ko da zaɓaɓɓu ba za su iya amsa wa Allah ba, ba za su iya samun bangaskiya ba, har sai Ruhu Mai Tsarki ya buɗe zukaɓansa su gaskantakuma ku gane. Alherin Allah, da aka yi domin zaɓensa, kuma bisa ga nufinsa, ba za a iya hana shi ba.

Dagewar waliyyai -Zaɓaɓɓun za su sami ceto. Alherinsa zai taimaki zaɓaɓɓu kuma ba za a cire su ba don kada a rasa su. Ceton su ya tabbata.

Yakubu Arminius (1560-1609)

Ingila ta kasance tana riƙe da ra'ayoyin Arminiyanci. Amma Arminiyanci ya fara ne daga Yakubu Arminius wanda surukin Calvin ya koyar. Ya kasa kare imanin Calvin, ya ki tushensa na Calvin kuma ya nemi ya gyara Calvinism don kada "a yi la'akari da Allah marubucin zunubi, ko kuma mutum mai sarrafa kansa a hannun Allah." Imaninsa da aka gyaggyara ya haifar da cece-kuce a tsakanin mabiya Calvin a Holland.

"Mabiyansa sun fuskanci tsanantawa daga 'yan addinin Calvin; Fastoci 200 sun rasa mukamansu, wani ɗan siyasa John van Olden Barneveldt ya fille kansa, Hugo Grotius ya daure har rai da rai amma ya tsere bayan shekaru biyu. An karbo daga " zaɓaɓɓun zaɓaɓɓun da aka ɗauko daga The Moody Handbook of Theology na Paul Enns".

Daukakawa ya nemi, akalla a wani ma'auni, don kawar da hankali daga irin wannan al'ada na shari'a, yana maido da mutane zuwa ga farin ciki na dangantaka da Uba ta wurin alheri ta wurin bangaskiya, baya ga irin wannan ka'ida ta kuntatawa. A cikin 1647, alal misali, Majalisar Westminster ta kammala kuma ta ɗauki Westminster Larger Catechism, wanda shine jeri mai tsayi na tambayoyi 196 da amsoshi waɗanda ke taimakawa wajen ayyana mahimman abubuwan bangaskiya da aikin mutum. Tambaya #180 "Mene ne yin addu'a da sunan Kristi?" A cikin amsa an lura cewa umarnin Ubangijinmu BA a bi da "ta wurin ambaton sunansa ba, amma ta wurin jawo karfafawarmu ga yin addu'a, da karfin hali, karfinmu, da begen karɓa cikin addu'a, daga Kristi da matsasancinsa." (An karbo daga NASARA ta Al Maxey Mas'ala ta #405-Yuli 27, 09)

Babi na 2

Motsin Maidowa

1648-1849 AD

Harkar gyarawa ta kare sannan aka fara yunkurin dawo da ajerin yakin addini wanda ya kare a cikin Yakin Shekara Talatin. Daga 1618 zuwa 1648 Katolika Gidan gidan Habsburg da kawayenta sun gwabza fada da yariman Furotesta na Jamus, waɗanda suka tallafa a lokuta daban-daban Denmark, Sweden kuma Faransa. Habsburgs, wanda ya yi mulki Spain, Austria, da Mutanen Espanya Netherlands da yawa Jamus kuma Italiya, sun kasance kwararrun masu kare Cocin Katolika. Wasu masana tarihi sun yi imanin cewa zamanin gyare-gyare ya zo karshe lokacin da Katolika na Faransa suka hada kansu, da farko a asirce kuma daga baya a fagen fama, tare da jihohin Furotesta a kan daular Habsburg.^[1] A karon farko tun zamanin Luther, hukunce-hukuncen siyasa da na kasa sun sake zarce hukuncin addini a Turai.

Yunkurin ya fara ne a matsayin yunkurin sake fasalin cocin Katolika. Yawancin Katolika na yammacin Turai sun damu da abin da suke gani a matsayin koyaswar karya da rashin aiki a cikin Cocin [Katolika], musamman ma da ya shafi koyarwa da sayar da abubuwan da suka dace. Wani babban gardama shi ne yadda ake saye da sayar da mukaman coci (simony) da kuma abin da ake gani a lokacin a matsayin cin hanci da rashawa da yawa a cikin shugabannin cocin. Mutane da yawa suna ganin wannan cin hanci da rashawa a matsayin tsari, har ma ya kai matsayin Paparoma.

ha.wikipedia.org/wiki/Protestant_Reformation#Conclusion_and_legacy

Yayin da Tsakanin Zamani ya ga wasu kiraye-kirayen a maido da wani nau'i na Kiristanci na farko, irin su John Wycliffe da John Hus, an kori waɗannan kungiyoyin a karkashin kasa. Sakamakon haka, yana da wahala a sami wata alaka kai tsaye tsakanin motsin maido da waɗannan yan adawa na farko.^{[3]:13}

Domin a 1229 Majalisar Toulouse in Canon 14 ya ce "Mun haramta kuma ya kamata a ba wa 'yan kasa izinin samun littattafan Tsohon ko Sabon Alkawari; sai dai idan wani daga dalili na ibada ya so ya sami Psalter ko Breviary don ofisoshin allahntaka ko sa'o'in Budurwa mai albarka; amma mun hana su samun fassarar waɗannan littattafai. hol.com/~mikesch/banned.htm.

Tun daga lokacin Renaissance [karni na 15 zuwa 17] tushen ilimi ya zama da sauƙin ganewa.^{[3]:11} A cikin zuciya gyare-gyare an ba da fifiko kan ka'idar "nassi kadai" [daya daga cikin abubuwan Luther]^{[3]: 22-23} Wannan, tare da kin al'ada da ke da alaka da dagewa kan 'yancin mutane na karantawa da fassara Littafi Mai-Tsarki da kansu, sun zama wani ɓangare na tushen tunani na shugabannin Restoration Movement na farko.^{[3]:32} Tsananta ba ta kare da gyare-gyare ba kamar yadda ya zo a fili a cikin littafin Foxe na Shahidai.

A cikin 1532, Thomas Harding, wanda tare da matarsa, aka zarge shi da bidi'a, an gabatar da shi a gaban bishop na Lincoln, Ingila, kuma an yanke masa hukunci don karyaƙawa game da kasancewar sacrament na Eucharist. Daga nan sai aka daure shi a kan gungumen azaba, aka gina shi don wannan dalili, a Chesham a cikin Pell, kusa da Botely; kuma da suka kona fagot din [daurin sandunan da aka daure wuri guda domin man fetur], sai daya daga cikin 'yan kallo ya fize kwakwalwarsa da billet. Limaman sun gaya wa mutane cewa duk wanda ya kawo fagot don kone 'yan bidi'a, zai sami sha'awar yin zunubi har kwana arba'in.

Har ila yau, John Tewkesbury, mutum mai sauƙi, mai sauƙi, wanda ba shi da wani laifi a kan abin da ake kira Church Mother Church, fiye da na karanta fassarar Tyndale na Sabon Alkawari. Da farko, ya kasance mai rauni da zai iya yin rantsuwa, amma daga baya ya tuba, kuma ya yarda da gaskiya. Don haka aka kai shi gaban Bishop na Landan, wanda ya la'anci shi a matsayin dan bidi'a mai taurin kai. Ya sha wahala sosai a lokacin da aka daure shi, ta yadda a lokacin da suka fito da shi domin a kashe shi, ya kusa mutuwa. An kai shi kan gungumen azaba a Smithfield, inda aka kona shi, yana bayyana kyamarsa na Paparoma, kuma yana da yakinin cewa dalilinsa adalci ne a gaban Allah.

Ta haka, an ci amanar mutanen Kristi ta kowace hanya, aka saye da sayar da rayukansu. Domin, a cikin majalisar da aka ce, sarki ya sanya wannan mafi sabo da zalunci, ya zama doka har abada: cewa duk abin da suka kasance da ya kamata karanta Nassosi a cikin harshen uwa (wanda ake kira "Wickliffe ta ilmantarwa"), ya kamata su bar kasa, da shanu, jiki, rai, da kayayyaki, daga magadansu har abada, don haka a hukunta su ga makiyan kambi, kuma magada ga Allah, mafi yawan magada.

Akwai misalan misalan azabar da ba za a iya fadfi ba kuma ba za a iya misalta su ba a wannan lokacin na tarihin Ingilishi. Mutane da yawa sun tsere daga Ingila zuwa Sabuwar Duniya don guje wa talauci da tsanantawa. An karbo daga littafin shahidai Foxe

Majalisar Trent (1545-64) ta sake tabbatar da wannan manufar ta hana karanta Littafi Mai Tsarki ba tare da firist ba, wadda ta sanya Littafi Mai Tsarki cikin jerin littattafan da aka haramta, kuma ta hana kowane mutum ya karanta Littafi Mai Tsarki ba tare da lasisi daga wani bishop na Roman Katolika ko mai bincike ba. jesus-is-lord.com/nobible.htm

John Locke(1632-1704)

John Locke ya nemi hanyar magance rarrabuwar kawuna da zalunci ba tare da barin nassi ba.^{[3]:78}Don yin wannan, Locke ya yi jayayya da hakkin gwamnati na tilasta bin kal'idodin addini kuma ya juya ga Littafi Mai-Tsarki don ba da wani tsari na imani da dukan Kiristoci za su iya yarda da su,^{[3]: 78-79} wato "Rage addini zuwa wani tsari mai mahimmanci wanda duk masu hankali za su yarda."^{[3]:80}Muhimman koyarwar da ya dauka da muhimmanci su ne:

a. The Almasihuna Yesu

b. Dokokin Yesu kai tsaye.^{[3]: 78-79}

Kiristoci na iya sadaukar da kai ga wasu koyarwar Littafi Mai-Tsarki amma, a ra'ayin Locke, ba su da mahimmanci waɗanda bai kamata Kiristoci su yi yaƙi ko koƙarin tilasta juna ba.^{[3]:79}Ba kamar Puritans da Kungiyoyin Maidowa daga baya ba, Locke bai yi kira ga tsarin maido da cocin farko ba.^{[3]:79}

John Wesley (1703-1791)

Gudunmawar Wesley a matsayin masanin tauhidi ita ce ta ba da shawarar tsarin adawa da ra'ayoyin tauhidi. Babban nasararsa ta tiyoloji ita ce inganta abin da ya kira "Cikakkar Kiristanci", ko tsarkin zuciya da rayuwa. Wesley ya riƙe cewa, a cikin wannan rayuwar, Kiristoci za su iya zuwa wani yanayi inda kaunar Allah, ko cikakkiyar kauna, ta yi mulki a cikin zukatansu. Tauhidin bishara, musamman fahimtarsa na kamala na Kirista, ya kasance da karfi a cikin tauhidin sacramental. Ya ci gaba da dagewa kan amfani da hanyoyin alheri gabaɗaya (addu'a, nassi, tunani, Saduwa Mai Tsarki, da dai sauransu) a matsayin hanyar da Allahsarkakewa kuma yana canza mumuni.

Domin ya zama kamiltacce cikin kauna yana nufin cewa Kirista zai iya rayuwa da ja-gora ta musamman ga wasu da kuma jin dadinsu. Ya kafa wannan a kan abin da Kristi ya fada cewa doka ta biyu ita ce "ka kaunaci makwabcinka kamar yadda kake kaunar kanka." A ra'ayinsa, wannan al'adar za ta sa mutum ya guje wa kowane adadin zunubai ga makwabcinsa. Wannan kauna, tare

da kaunar Allah da za ta iya zama jigon bangaskiyar mutum, za ta zama abin da Wesley ke magana a kai a matsayin "cikawar shari'ar Kristi."

Wesley ya gaskanta cewa an bayyana tushen bangaskiyar Kirista a cikin Littafi; kuma Littafi Mai-Tsarki shine kawai tushen tushen ci gaban tiyoloji ko koyarwa. Amma, ya gaskanta cewa dole ne koyaswar ta kasance daidai da al'adar Kiristanci.

Koyarwar da Wesley ya jaddada sune alheri na gaba, ceto na mutum ta wurin bangaskiya, shaidar Ruhu da tsarkakewa. [Alheri na gaba shine alherin Allah wanda ya riga ya yanke shawarar dan adam. Ya wanzu kafin kuma ba tare da ambaton wani abu da dan adam ya yi ba. Kamar yadda mutane suka lalace ta hanyar tasirin zunubi, Alherin da ya riga ya ba wa mutane damar shiga cikin abin da Allah ya ba sunon rai don zaɓar ceton da Allah ya bayar cikin Yesu Kiristi ko kuma kin wannan tavin ceto. wikipedia.org/wiki/Prevenient_Grace]

An sake gyara waɗannan ra'ayoyi da imani kuma John Wesley ya yi nasara. Waɗannan bangaskiya kamar yadda aka bayyana a cikin The Moody Handbook of Theology na Paul Enns an nuna su a cikin tebur mai zuwa:

Zabe bisa (na farko) ilimi - Allah ya zaɓi waɗanda ya san da kansu za su gaskata da Kristi kuma su kiyaye cikin bangaskiya.
Kafara mara iyaka- A cikin kafaransa, Kristi ya yi tanadin fansa ga dukan 'yan adam, yana mai da dukan 'yan adam mugaye. Kafaran Kristi yana yin tasiri ga waɗanda suka ba da gaskiya kawai.
Halin Halitta - Mutum ba zai iya ceton kansa ba; Dole ne Ruhu Mai Tsarki ya yi sabuwar haihuwa.
Alheri Mai Gabatarwa- Aikin shiri na Ruhu Mai Tsarki yana bawa mai bi damar amsa bishara kuma ya ba da haɗin kai tare da ceton Allah.
Kiyaye Sharadi- An baiwa masu bi ikon yin rayuwa mai nasara. Amma suna da ikon juyowa daga alheri kuma su rasa cetonsu.

Alherin da ya gabata shine tushen tauhidi na bangaskiyarsa cewa dukan mutane suna da ikon samun ceto ta wurin bangaskiya cikin Kristi. Ba kamar 'yan Calvin na zamaninsa ba, Wesley bai yarda da hakan bakafin zuwan. Ya fahimci cewa addinin Kiristanci ya nace cewa ceto yana yiwuwa ne kawai ta wurin alherin Ubangiji. Ya bayyana fahimtarsa game da dangantakar dan adam da Allah a matsayin dogara ga alherin Allah. Allah yana cikin aiki don ba da damar dukan mutane su sami ikon zuwa ga bangaskiya ta wurin karfafa mutane su sami ainihin yancin amsawa ga Allah.

Wesley ya yi ikirarin cewa wani sashe na hanyar tiyoloji zai kunshi bangaskiya na gogewa. A wasu kalmomi, gaskiya za ta haskaka cikin abubuwan da suka faru na Kiristoci (gaba ɗaya, ba ɗaya ɗaya ba), idan da gaske ne. Kuma kowace koyarwa dole ne a iya kare ta bisa hankali. Bai saki imani da hankali ba. Al'ada, kwarewa da tunani, duk da haka, suna karkashin Nassi koyaushe, Wesley ya yi jayayya, domin kawai akwai Kalmar Allah da aka bayyana 'har ya zama dole don cetonsu.^[15]

A cikin 1770 ya rubuta "Akwai koyaswar da yawa na yanayin da ba shi da mahimmanci ... A cikin waƙannan za mu iya tunani kuma mu bar tunani; za mu iya 'yarda da rashin yarda.' Amma, kafin nan, bari mu yi riko da mahimman abubuwan. "...^[20][Wannan tabbataccen yana kama da mahimman abubuwan Locke 50 zuwa 70 shekaru baya.]

Wesley ya inganta al'amuran adalci da yawa na ranar, ciki har dagyaran gidan yarikuma abolitionism motsi. Ya taimaka wajen tsarawa da kafa kungiyoyin Kiristoci a ko'ina Ingila, Scotland, Wales kuma irelanta matsayin kananan kungiyoyi waƙanda suka habaka habaka, lissafin sirri, almajiranci da koyarwar addini a tsakanin mambobi. Babban gudunmawar da ya bayar ita ce nada masu tafiya, masu wa'azi da ba a nada su ba, waƙanda suka yi balaguro zuwa ko'inayi bisharada kula da mutane a cikin al'umma. An kira samari da suka yi aiki a matsayin mataimakansu "masu gargadi" waƙanda suka yi aiki irin na goma sha biyu. manzanni bayan hawan Yesu zuwa sama.

An karbo daga

wikipedia.org/wiki/John_Wesley

Puritans - Karni na 16 - 17

Daya daga cikin asali manufofin Turanci Puritansshi ne a maido da majami'a mai tsabta, "tsohuwar" da za ta zama al'ummar manzanni na gaskiya.^{[3]: 40,41} Wannan tunani ya kasance muhimmiyar tasiri a cikin ci gaban Puritans a ciki Mallakar Amurka.^{[3]: 50-56}

Baftisma dabam (1730-1740)

A lokacin Babban Farkawa na Farko wani motsi ya bullo a tsakanin masu yin Baftisma da aka fi sani da Separate Baptists. Jigogi biyu na wannan motsi sune kin yarda da koyarwa da "yanci cikin Ruhu [Littafi Mai Tsarki a matsayin kawai ka'ida don tsarin ikkilisiya da ya dace da za a bi a hankali yayin guje wa cikakkun bayanai na nau'in Littafi Mai-Tsarki wanda ke kaiwa ga Littafi Mai-Tsarki na doka]."^{[3]:65} Masu Baftisma dabam-dabam suna ganin nassi a matsayin "cikakkiyar doka" ga coci [don haka, babu bukatar bangaskiya].^{[3]:66} Duk da haka, yayin da suka juya ga Littafi Mai-Tsarki don tsarin tsarin cocin, ba su dage kan cikakken yarjejeniya a kan cikakkun bayanai na wannan tsarin ba.^{[3]:67} Wannan rukunin ya samo asali ne a ciki New England, amma ya kasance mai karfi musamman a cikin Kuduinda aka ba da fifiko kan tsarin Littafi Mai-Tsarki na cocin ya yi karfi.^{[3]:67} A cikin rabin karshe na karni na 18 ya bazu zuwa iyakar yammacin Kentucky kuma Tennessee, inda motsin Stone da Campbell zai samu tushe daga baya.^{[3]:68} Ci gaban masu Baftisma dabam-dabam a yankin kudu ya taimaka wajen shirya kasa don Tattaunawar Maidowa, yayin da membobin duka kungiyoyin Stone da Campbell suka zana da yawa daga cikin sahu na Baftisma.^{[3]:67}

Rabewar Baptist maido kuma ya ba da gudummawa ga ci gaban Landmark Baptists a cikin wannan yanki a kusan lokaci guda da Kungiyar Maido da Dutsen-Campbell. Karkashin jagorancin James Robinson Graves, wannan rukunin ya nemi madaidaicin tsari na coci na farko, suna gaskanta cewa duk wani kaucewa daga wannan tsarin zai hana mutum kasancewa cikin coci na gaskiya.^{[3]:68} [Za su iya zama daidai, ko dai daya ne ko kuma dukansu ba daidai ba ne?] wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

James O'Kelly karfinsu (1732-1826)

Yadda za a furta O'Kellyya kasance farkon mai ba da shawara na neman haɗin kai ta hanyar komawa zuwa Kiristanci na Sabon Alkawari.^{[4]:216} A cikin 1792, rashin gamsuwa da rawar bishops a cikin Church Episcopal Methodist, ya rabu da wannan jikin. Motsin O'Kelly, yana tsakiya Virginia kuma North Carolina, asalin sunan Republican Methodists. A cikin 1794 sun karɓi sunan Cocin Kirista.^[5]

O'Kelly, Rice Haggard da sauransu sun ayyana manyan ka'idoji biyar na Cocin Kirista

1. Kristi ne kawai shugaban ikkilisiya
2. Sunan Kirista shine kawai karbuwa suna
3. Littafi Mai Tsarki ne kaɗai ka'idar bangaskiya
4. Halin Kirista shine kaɗai gwajin zumuncin Ikklisiya
5. Haƙƙin yin hukunci na sirri gata ne ga kowa.

Mulkin Madawwami, FW

Mattox, p. 312

Iliya Smith (1764 – 1846) da Abner Jones (1767 – 1840)

Abner Jones wani likita ya bar cocin Baptist ya kafa cocin da ya kira Cocin Kirista a Lyndon, Vermont mai Littafi Mai Tsarki a matsayin kawai akidarsa. Mulkin Madawwami, FW Mattox, shafi na 313

Elias Smith na Vermont shiga Dr. Jonesa cikin motsi mai ɗaukar ra'ayi kama da na O'Kelly.^{[3]:68[6]:190} Sun yi imani cewa membobin za su iya, ta hanyar kallon nassi kaɗai, kawai su zama Kiristoci ba tare da ɗaure su da al'adun ɗan adam da kungiyoyin da aka kawo daga Turai ba.^{[3]:68[6]:190}

Barton W. Dutse (1772-1844)

Yayin halartar Kwalejin Guilford a North Carolinashekara ta 1790,^{[2]:71} An ji dutse James McGready (a Presbyterian ministar) magana.^{[2]:72} Bayan yan shekaru ya zama ministan Presbyterian da kansa.^{[2]:72} Kamar yadda Stone ya dubi zurfi cikin imani na Presbyterians, musamman ma Furcin Imani na Westminster, ya yi shakka cewa wasu imanin cocin da gaske suke bisa Littafi Mai Tsarki.^{[2]: 72,73} Ya kasa karɓan Calvinistic rukunan nagaba ɗaya lalata, zabe mara sharadikumakaddara.^{[2]: 72, 73}

Revival Cane Ridge

A cikin 1801, da Revival Cane Ridge in Kentucky zaɓi shuka iri don motsi a ciki Kentucky da kuma Kogin Ohio kwaro don rabu dadarika da kuma zama Kiristoci kawai - ba Katolika, Furotesta ko Bayahude. A cikin 1803 Stone da sauransu sun janye daga Kentucky Presbytery kuma suka kafa Springfield Presbytery. Ma'anar abin da ya faru na reshe na Dutse na motsi shine buga Wasikar Karshe da Alkawari na *The Springfield Presbytery*, a Cane Ridge, Kentucky, a cikin 1804. Wasiyyar Karshe takaitacciyar takarda ce wadda Stone da wasu biyar suka ba da sanarwar janyewarsu daga Presbyterianism da niyyar su zama bangaren jikin Kristi kaɗai.^[7] Marubutan sun roki haɗin kai na dukan waɗanda suke bin Yesu, sun ba da shawarar amfanin ikon kai na ikilisiya kuma sun ɗaukaka Littafi Mai Tsarki a matsayin tushen fahimtar nufin Allah.

Haɗin Kirista

Elias Smith ya ji labarin motsi na Stone ta 1804, da motsi na O'Kelly ta 1808.^{[6]:190} Kungiyoyin uku sun haɗu ta 1810.^{[6]:190} A lokacin hadakar kungiyar tana da mambobi kusan 20,000.^{[6]:190} Wannan sako-sako da zumunci na majami'u an kira shi da sunaye "Haɗin Kirista / Haɗin kai" ko kuma "Cocin Kirista."^{[3]:68}^{[6]:190}

Halayen motsin Dutse

Dutsen ginshiki na motsin dutse shine 'yanci na Kirista, wanda ya kai su ga kin duk ka'idodin tarihi, al'adu da tsarin tauhidi waɗanda suka haɓaka akan lokaci tare da mai da hankali kan Kiristanci na farko bisa Littafi Mai-Tsarki.^{[3]: 104,105}

Yayin da maido da Kiristanci na farko shine tsakiyar motsi na Dutse, sun ga maido da salon rayuwar Ikkliya ta farko yana da mahimmanci, kuma a cikin shekarun farko "ya fi mai da hankali..."^{[3]:103} Kungiyar ta kuma nemi a maido da tsohuwar cocin.^{[3]:104} Duk da haka, saboda damuwa cewa jaddada ayyuka na musamman na iya lalata 'yancin Kiristanci, wannan kokarin ya kasance yana daukar nau'i na kin al'ada maimakon wani shiri na sake gina ayyukan Sabon Alkawari.^{[3]:104} Kaddamar da 'yanci ya kasance mai karfi sosai wanda motsi ya kauce wa bunkasa duk wani al'ada na coci, wanda ya haifar da motsi wanda "ya kasance ba tare da akida, tsari, ko tsari ba."^{[3]: 104,105} Abin da ke tattare da "motsin tare shine sadaukarwa ga Kiristanci na farko."^{[3]:105}

Wani jigon kuma shi ne na gaggawar karni.^{[3]:104} Yawancin Amirkawa na lokacin sun yi imani da cewa karni⁵ ya kusa kuma sun kafa fatansu na karni akan sabuwar al'ummarsu Amurka.^{[3]:104} Membobin motsi na Dutse sun yi imanin cewa haɗin kai Kiristanci ne kawai bisa gamanzannilkilisiya, maimakon wata kasa ko daya daga cikin kungiyoyin da ake da su, na iya haifar da zuwan karni.^{[3]:104} An kwatanta karni na Stone a matsayin mafi "apocalyptic" fiye da na Alexander Campbell, saboda ya yi imanin cewa mutane sun yi kuskure don kawo shekaru dubu ta hanyar ci gaban dan adam.^{[8]:6,7} Maimakon haka, ya gaskata cewa ya dangana ga ikon Allah, kuma yayin da yake jiran Allah ya kafa mulkinsa, ya kamata mutum ya yi rayuwa kamar an riga an kafa sarautar Allah.^{[8]:6}

Don motsin Dutse, wannan bai da alaƙa da shieschatological theories [nazarintiyolojikumafalsafadamu da karshe ko na karshe kaddaranadan adam, wanda aka fi sani dakarshen duniya .]⁶ da kari game da alkawarin rayuwa kamar an riga an kafa mulkin Allah a duniya.^{[8]:6,7} Wannan hangen nesa na apocalyptic ko ra'ayi na duniya ya jagoranci mutane da yawa a cikin motsi na Dutse don daukar zaman lafiya, guje wa shiga cikin gwamnatin farar hula, da kin tashin hankali, soja, kwaɗayi, son abin duniya da bauta.^{[8]:6}

ha.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Thomas Campbell ne adam wata (1763-1854)

An kaddamar da wani motsi na sakewa lokacin da Thomas Campbell ya buga Sanarwa da Adireshin Kungiyar Kirista ta Washington a cikin 1809. A cikin abin da ya gabatar da wasu abubuwan da ya tabbata game da cocin Yesu Kristi, kamar yadda ya tsara Kungiyar Kirista ta

⁵Koma zuwa thebiblewayonline.com - Millennium

⁶<http://en.wikipedia.org/wiki/Eschatology>

Washington, a cikin Washington County, Pennsylvania, ba a matsayin coci ba amma a matsayin kungiya na mutanen da ke neman girma cikin bangaskiya. Ikkilisiya mai mulki kuma an san shi da Brush Run Church.^{[1]:117} Lokacin da bincikensu na Sabon Alkawari ya jagoranci masu gyara su fara yin baftisma ta hanyar nutsewa, Kungiyar Baptist Baptist na kusa ta gayyaci Brush Run Church don shiga tare da su don manufar zumunci. Sun yarda idan har za a ba su "a bar su yi wa'azi kuma su koyar da dukan abin da suka koya daga Nassosi."^{[9]:86}

Alexander Campbell(1788-1866)

Dan ThomasAlexanderYa haɗu da shi a Amurka a cikin 1809, kuma ba da daɗewa ba ya ɗauki jagorancin jagorancin motsi.^{[3]:106}The Campbells yi aiki a cikin Redstone Baptist Association a lokacin 1815 zuwa 1824. Yayin da duka Campbells da Baptists sun raba baftisma ta hanyar nutsewa da kumasiyasar jam'iyya, [sau da yawa aka sani da taron jama'a, tsarin na mulkin cociwanda kowanegida coci ikilisiya tana zaman kanta, na coci mai mulki, komai cin gashin kansa -[wikipedia.org/wiki /Masoyan_Congregationalist](https://wikipedia.org/wiki/Masoyan_Congregationalist)]Ba da daɗewa ba ya bayyana cewa shi da abokansa ba 'yan Baptist ne na gargajiya ba. A cikin Kungiyar Redstone, bambance-bambancen sun zama marasa hakuri ga wasu shugabannin Baptist lokacin da Alexander Campbell ya fara buga jarida, Kirista Baptist, inganta gyara. Campbell ya yi tsammanin rikici kuma ya motsa membobinsa zuwa ikilisiya na Mahoning Baptist Association a 1824.^{[1]:131}

Iskandari ya yi amfani da Baftisma Kirista don magance abin da yake gani a matsayin babban batu na sake gina al'ummar Kiristocin manzanni bisa tsari da hankali. Sashe na wannan yakamata ya zama rarrabuwa a fili tsakanin muhimman al'amura da marasa mahimmanci na Kiristanci na farko.^{[3]:}

Abubuwan da ya bayyana suna da mahimmanci ga Kiristanci na manzanni sune:

- a. 'yancin kai na ikilisiya
- b. dattawa da yawa a kowace ikilisiya
- c. taron mako-mako da
- d. nutsewa (muminai) domin gafarar zunubai."^{[3]:106}

Daga cikin abubuwan da ya yi watsi da su a matsayin wadanda ba su da muhimanci akwai:

- a. sumba mai tsarki
- b. diacons
- c. zaman jama'a
- d. wanke kafa da
- e. motsa jiki na kwarjini."^{[3]:106}

Walter Scott (1796-1861)

A cikin 1827, Kungiyar Mahoning ta nada Walter Scott a matsayin mai bishara. Ta kokarin Scott, Kungiyar Mahoning ta girma cikin sauri. A shekara ta 1828, Thomas Campbell ya ziyarci ikilisiyoyi da yawa da Scott ya kafa kuma ya ji yana wa'azi. Campbell ya yi imanin cewa Scott yana kawo sabon salo mai mahimmanci ga motsi tare da tsarinsa na bishara.^{[1]: 132-133}A cikin 1830, Kungiyar Baptist ta Mahoning ta watse. Alexander ya daina buga Kirista Baptist, kuma a cikin Janairu 1831, ya fara buga na Millennial Harbinger.^{[1]: 144-145}
wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Tasirin Fadakarwa

Thomas Campbell dalibi ne na masanin falsafa John Locke [1632-1674].^{[3]:82} Ka tuna Locke yana da ka'idodi guda biyu a) The Almasihuna Yesu da b) Dokokin Yesu kai tsaye. Campbell ya ba da shawarar mafita iri ɗaya ga rarrabuwar addini kamar yadda Herbert da Locke suka ci gaba a baya: "Rage addini zuwa wani tsari mai mahimmanci wanda duk masu hankali za su yarda."^{[3]:80} Muhimman abubuwan da ya gano su ne abubuwan da Littafi Mai-Tsarki ya tanadar don su:

- a. Ubangiji ya ce,
- b. Alamar da aka yarda^{[3]:81}

Ya kuma yi gardama don "mayar da addinin Kiristanci cikakke."^{[3]:82} Thomas ya gaskata cewa ka'idodin sun raba Kiristoci. Ya kuma gaskata cewa Littafi Mai Tsarki ya bayyana sarai cewa kowa zai iya fahimtarsa kuma, a sakamakon haka, cewa ka'idodin ba su da amfani.^{[11]:114}

Har ila yau, Alexander Campbell ya sami tasiri sosai ta hanyar tunani mai zurfi, musamman ma makarantar Scottish Sense na Thomas Reid da Dugald Stewart.^{[3]:84} Wannan rukunin ya ga Littafi Mai-Tsarki yana ba da tabbataccen gaskiya maimakon kayyadaddun gaskiya, kuma sun ba da shawarar hanyar kimiyya ko Baconian don fassara Littafi Mai Tsarki da za ta fara da waɗannan gaskiyar, shirya waɗanda za su dace da batun da aka bayar, sa'an nan kuma su yi amfani da su don kammalawa.^{[3]:84} Alexander ya nuna wannan tsarin yana jayayya akai-akai cewa "Littafi Mai Tsarki littafi ne na gaskiya, ba na ra'ayi ba, ra'ayi, ra'ayi na gaba ɗaya, ko ma'anar magana."^{[3]:84} Ya gaskata cewa idan Kiristoci za su takaita ga gaskiyar da ke cikin Littafi Mai Tsarki, za su amince da juna, kuma ya ga waɗannan abubuwan sun ba da tsari ko tsarin mulki na coci.^{[3]:84,}

[wiki/Restoration_Movement](https://en.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement)

Halayen motsi

Hanyar Thomas Campbell ta haɗu da hanyar haskakawa don haɗin kai tare da al'adun gyarawa da Puritan na maidowa.^{[3]: 82,106} Hasken ya shafi motsin Campbell ta hanyoyi biyu. Na farko, ya ba da ra'ayin cewa za a iya samun haɗin kai na Kirista ta wajen nemo wasu abubuwa masu muhimmanci da dukan mutane masu hankali za su yarda da su. Na biyu shine ra'ayin bangaskiya mai hankali da aka tsara kuma aka kare bisa ga wasu bayanai da aka samo daga Littafi Mai Tsarki.^{[3]: 85, 86}

Kamar sauran mutanen zamaninsa, Alexander Campbell ya yi imani da shekaru dubu⁷ka'idar. Duk da haka, nasa ya fi na Stone kwarin gwiwa.^{[8]:6} Ya kasance da gaba gaɗi ga yuwuwar ci gaban 'yan Adam kuma ya gaskata cewa Kiristoci za su iya haɗa kai don su canza duniya kuma su soma shekaru dubu.^{[8]:6} Hanyar Alexander ta kasance bayan shekaru dubu, yana tsammanin ci gaban Ikilisiya da al'umma zai kai ga zamanin salama da adalci kafin dawowar Kristi.^{[8]:6} Wannan kyakkyawan fata yana nufin cewa, ban da sadaukar da kai ga primitivism, akwai kuma ci gaba mai ci gaba ga tunaninsa.^{[8]:7} [ha.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement](https://en.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement)

Babi na 3

⁷Koma zuwa thebiblewayonline.com - Millennium

Millennialism

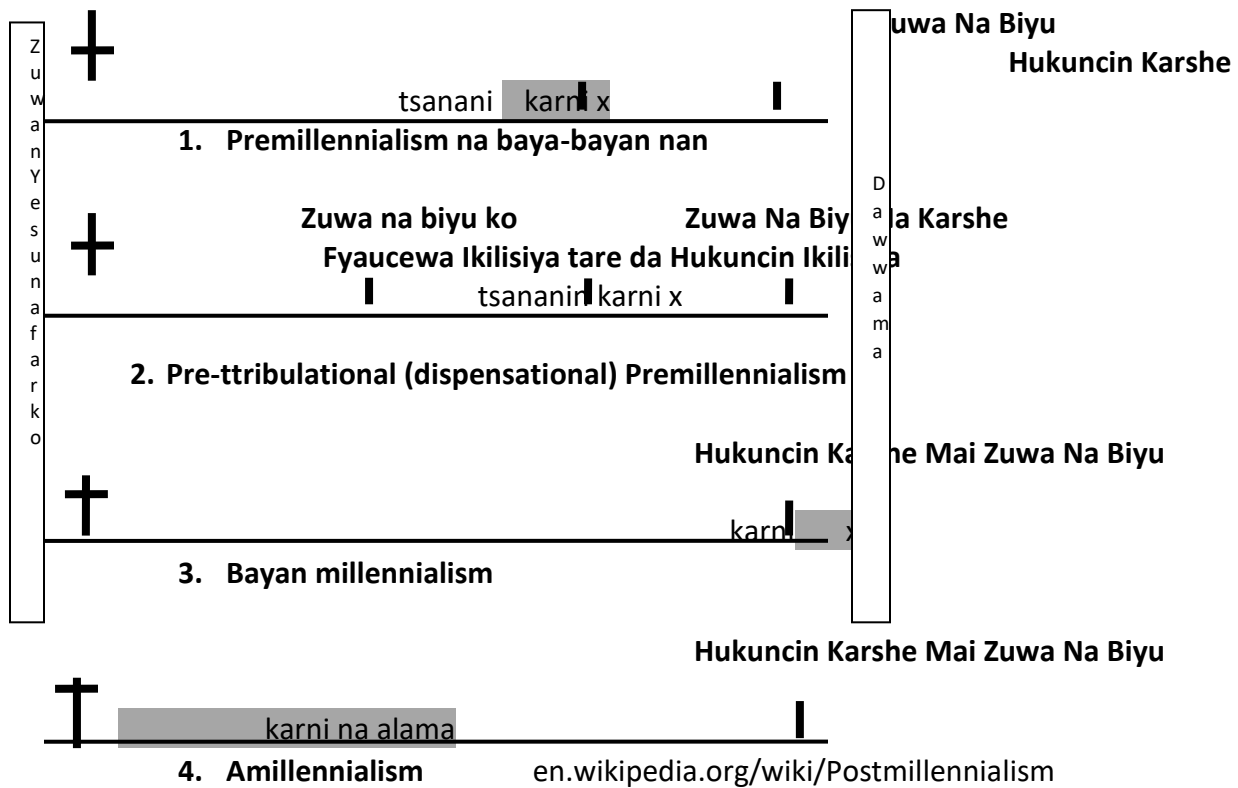
Kalmar "millennium" baya faruwa a cikin fassarar turanci. Ya fito daga kalmar Latin da ke nufin shekara dubu. Fassarorin daban-daban sune:

Premillennialists dauka cewa mulkin Kristi bai riga ya kafu ba kuma zuwansa na biyu na zahiri da na jiki zai zo duniya kafin kafuwarta, bayan haka zai yi mulki na shekara dubu kafin karshen tarihi.

Masu rarrabawayi imani da cewa Isra'ila ta bambanta da Coci, kuma Allah zai kafa mulki na shekara dubu a Isra'ila inda Kristi, bayan ya dawo, zai yi mulkin duniya daga Urushalima har tsawon shekara dubu.

Masu shekaru bayan millenniums yi imani an kafa mulkin Kristi a matsayin mabiyin zuwansa na farko, cewa karnin zai zama zamanin zinariya na mulkin da zai dawwama har kusan karshen tarihi kuma bayan haka Kristi zai zo karo na biyu a karshen tarihi.

Masu kishin shekaru ku yarda da dayan wadannan ka'idodin, amma saboda dalilai daban-daban. Wasu cikinsu sun gaskata cewa babu wani lokaci ko kadan da shekaru dubu ke wakilta, amma kawai cikar nasarar da Kristi da tsarkakansa suka yi bisa Shaifan da dukan wakilansa. Duba kwatanta a shafi na gaba.

Babban abokin gaba na farko na premillennialism mai alaka da Kiristanci shine Marcion (85-160 AD). Marcion ya ki yin amfani da Tsohon Alkawari da kuma yawancin littattafan Sabon Alkawari

da manzo Bulus bai rubuta ba. Shi ne babban ɗan bidi'a na farko wanda ya karya sosai tare da bangaskiyar Ikkliya ta farko wajen watsar da koyaswar Almasihu na nan kusa. Marcion bai yi imani da zahirin zahiri ba, saboda haka babu wani wuri mai ma'ana a cikin tsarinsa don zuwan na biyu na gaske. Ya sa ran yawancin 'yan Adam za su bace suna musun ingancin Tsohon Alkawari da Dokarsa. Sauran 'yan'uwa kafin zamanin Nicean su ne Irenaeus, Justin, Theophilus, Tertullian, da Hippolytus na Roma.

en.wikipedia.org/wiki/Premillennialism

Millennyanci kuma koyaswa ce ta Zoroastrianism na tsakiya game da shekaru dubu masu zuwa, kowannensu zai kare cikin bala'i na bidi'a da halaka, har sai karshen halakar mugunta da ruhun mugunta ta wurin sarkin salama mai nasara a karshen karni na karshe (wanda wasu ke zato shine shekara ta 2000). "Sa'an nan kuma Saoshyant [A cikin tatsuniyar Farisa Saoshyant shi ne wanda zai zo don sabunta dukan rayuwa a karshen zamani.] ya sake tsarkake halitta, kuma tashin matattu da wanzuwar nan gaba zai faru" (Zand-i Vohuman Yasht 3:62).

Sauran kungiyoyin zamantakewa da na siyasa daban-daban, na addini da na zamani, suma an danganta su da misalan shekaru dubu

Menene Littafi Mai Tsarki ya fada? Ru'ya ta Yohanna 20:1-15

- "Sai na ga mala'ika yana saukowa daga sama.
- yana da mabudin ramin kuma yana riƙe da babbar sarka a hannunsa.
- Ya kama macijin nan, macijin nan na dā, wanda shi ne Iblis, ko Shaidan, ya daure shi har shekara dubu.
- Ya jefar da shi cikin rami, ya kulle, ya hatimce shi, don kada ya kara ruɗin al'ummai, har shekara dubu ta kare.
- Bayan haka, dole ne a sake shi na ɗan lokaci kaɗan.
- Na ga kursiyai a kansu waɗanda aka ba wa ikon yin hukunci suna zaune a kansu.
- Na kuma ga rayukan waɗanda aka fille kan su saboda shaidar Yesu da kuma maganar Allah. Ba su bauta wa dabbar ko siffarsa ba, ba su kuma sami alamarsa a goshinsu ko hannuwansu ba.
- Sun rayu kuma suka yi mulki tare da Kristi shekara dubu. (Sauran matattu ba su rayu ba sai da shekara dubu ta kare.) Wannan shi ne tashin matattu na farko.
- Masu albarka ne kuma masu tsarki ne waɗanda suke cikin tashin matattu na farko.
- Mutuwa ta biyu ba ta da iko a kansu, amma za su zama firistoci na Allah da na Kristi kuma za su yi sarauta tare da shi na shekara dubu.
- Sa'ad da shekara dubu ta cika, za a saki Shaidan daga kurkuku kuma ya fita ya ruɗi al'ummai a kusurwoyi huɗu.f duniya - Yajuju da Majuju - don tattara su don yaƙi. Yawansu kamar yashi ne a bakin teku. Suka haye fadin duniya, suka kewaye sansanin mutanen Allah, birnin da yake kauna. Amma wuta ta sauko daga sama ta cinye su.
- Kuma shaidan, wanda ya yaudare su, aka jefa a cikin tafkin wuta na sulfur, inda aka jefa dabbar da annabin karya. Za a yi musu azaba dare da rana har abada abadin.
- Sai na ga wani babban farin kursiyi da wanda yake zaune a kai. Kasa da sama sun gudu daga gabansa, kuma ba su da wuri.

- Sai na ga matattu manya da kanana suna tsaye a gaban kursiyin, aka buɗe littattafai. Aka buɗe wani littafi, wato littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abin da suka yi kamar yadda aka rubuta a littattafai. Teku kuma ya ba da matattun da ke cikinsa, mutuwa da Hades kuma suka ba da matattun da suke cikinsu, aka yi wa kowane mutum shari'a bisa ga abin da ya yi. Sai aka jefa mutuwa da Hades a tafkin wuta. Tafkin wuta shine mutuwa ta biyu. Idan ba a sami sunan kowa a rubuce a littafin rai ba, sai a jefa shi a tafkin wuta.

A takaice bayani

- **Mala'ika daga Sama-** Yohanna yana duniya sa'ad da ya ga wannan sashe na wahayin
- **Samun mabudin zuwa rami-** A cikin babi na tara Shaidan yana da wannan maballi, don haka yanzu an ci shi.
- **Dodon ya daure shekaru 1000-** Iblis ne gaba ɗaya kuma cikakke [cikakken] ci da ɗaure tare da tunani game da aikinsa ta Roma a kan coci, (shaida sarkar, rami da hatimin rufe). Wannan shi ne karshen tarihin daular Roma amma ba ga Shaidan ba. Za a sake shi don sake gwada amfani da wasu kasashe.
- **Domin shekaru 1000-** Shekaru 1000 ba sa magana akan lokaci amma yanayin al'amura. Aiwatar da Shaidan gaba ɗaya cin nasara ne. Aiwatar da tsarkaka duka nasara ce. Lambar 1000 tana nufin duka. Zabura 50:10 ta ce Allah ne yake da shanu a kan tuddai dubu. Maimaitawar Shari'a 7:9 ta ce Allah yana cika alkawuransa har tsara dubu. Zabura 105:8 da 1 Labarbaru 16:15 ya ce Allah ya ba da umarnin maganarsa har tsara dubu. Tunanin gabaɗaya ne kuma ba kayyadadden lokaci ba.

Lura da wasu ra'ayoyi ko ra'ayoyi game da shekaru 1000:

1. Shekaru 1000 shine dukan zamanin Kiristanci (daga lokacin har zuwa karshen zamani). Matsalar wannan ra'ayin shine yana buƙatar ɗan lokaci kaɗan na tarihin duniya bayan karshen zamani.
 2. Shekaru 1000 duk lokacin ne kafin zuwan Kristi na biyu. Matsalar wannan ra'ayin ita ce, zai iyakance lokacin sarautar firistoci na Kirista zuwa kasa da dukan zamanin Kiristanci.
 3. Shekaru 1000 bayan halakar Roma lokacin da Kiristanci ya bunkasa. Matsalar wannan ra'ayi ita ce, zai buƙaci a ta da shahidai matattu kimanin shekaru dubu da suka wuce.
- **Shaidan a cikin rami da aka rufe-** Shaidan ba shi da iyaka a cikin aiki, an dakatar da shi!
 - **Shaidan ya bata na ɗan lokaci don ya rudi al'ummai-** Wannan ba lokaci ba ne amma sako ne inda Allah ya ce wa Kiristoci: "Na kiyaye ku a ɗā, kuma zan yi shi a nan gaba, a ko'ina, a kowane lokaci, gāba da kowane maƙiyi. Wannan tabbaci ne na Allah game da nan gaba, kamar yadda yake a cikin Ezekiel 38-39.
 - **Wadanda ke zaune a kan karagai-** Wadanda suke zaune a kan karaga suna mulki. Su ne wadanda aka ba su ikon yin hukunci. Su wa ne? Su ne masu nasara, tsarkaka masu aminci, rayayyu ko matattu. Yesu ya yi alkawari cewa wadanda suka ci nasara za su yi tarayya da shi

wajen yin sarauta bisa al'ummai (Ru'ya ta Yohanna 2:26f; 3:21; 11:15-18; 18:20). Wannan daidai yake da Daniyel 7:21, 22.

- **Rayukan su sun fille kan sabili da Yesu-** Waƙannan su ne shahidai a cikin fitina. An ta da su (suna rayuwa) kuma suna mulki tare da Kristi. Ka yi tunanin fagen fama bayan yaƙin Ru'ya ta Yohanna 19 da kasa cike da gawarwakin da aka kashe. Waƙanda aka kashe waƙanda suke shahidai Kirista ne an ta da su kuma su shiga cikin tsarkaka masu rai a kan karagai don su yi sarauta tare da Allah. Waƙanda aka kashe ba su yi asara ba domin nan da nan aka tashe su ba za su kara mutuwa ba. Wannan shine "tashin farko." Ka lura cewa waƙannan shahidai ne kawai a yaƙin Ru'ya ta Yohanna kuma ba Kiristocin da suka mutu a dukan tarihi ba. Wannan ba tashin matattu ba ne na zahiri da zai faru sa'ad da Yesu ya dawo. Ga wata hanya ta alama ce kawai ta cewa tsarkaka masu aminci sun yi nasara kuma suna amintacce.
- **Sauran matattu-** su ne waƙanda suka mutu a cikin wahayi cikin hidimar dabbar kuma sun kasance matattu har shekaru 1000 (a alama) kawai don a tashe su kuma a sake halaka su. Sun kasance masu hasara. Matattu ne masu hasara, kuma za su saƙe rayuwa don su zama masu hasara. Aya ta 5 tana kan baka ce. Don fahimtar ma'anar a karanta v4 sai v5b: ("Shahidai Kirista sun rayu kuma sun yi mulki tare da Kristi har shekara dubu. Wannan shi ne tashin matattu na farko.") Cewa maƙiyar Yesu sun mutu har shekara dubu kawai yana nufin cewa an ci su gaba ɗaya a yaƙin da suka yi da Kristi da kuma coci. Ba yana nufin lokaci na zahiri ba.
- **Tashin farko-** Wannan ita ce tashin shahidai ga Yesu. An kira shi "farko" domin Yohanna zai ga tashin matattu na biyu. Bayin Allah da na dabba duka sun mutu a mutuwar farko, amma mutanen kirki ne kawai a tashin farko. Tashin farko shine rai da mulki amma tashin matattu na biyu shine mutuwa ta biyu. Sakon shine cewa matattu cikin Kristi suna cikin nasara kamar yadda bayin Allah masu rai suke yi.
- **Firistocin Allah... sun yi sarauta shekara 1000-** Wannan baya maganar tsawon lokacin da Yesu zai yi sarauta amma tsawon lokacin da tsarkaka za su yi sarauta. Abin nufi anan ba lokaci ba ne illa nasara da albarka gaba ɗaya. Abin da suke da shi kafin su mutu (mulkin firistoci), ya ci gaba bayan sun mutu. A rayuwa da mutuwa bayin Allah suna cin nasara.
- **Shaidan ya sako ya rudin al'ummai (sake)-** Shaidan zai ci gaba da aiki a duniya don ya halaka bangaskiyar bayin Allah.
- **Yajuju da Majuju-** Su ne kowa duk da haka babu kowa musamman kamar yadda aka yi amfani da su a cikin Ezekiel 38, 39. Sakon shine wannan a wurare biyu: Allah ya ce wa mutanensa: "Na riga na kaƙe ku, na sa ku ci nasara a cikin wannan rikicin na yanzu kuma zan sake yin sa duk lokacin da kuke bukata." Abin da aka fi maida hankali a kai shi ne girman wannan sabon maƙiyi na gaba (kowane abu) da kuma sauƙin da Allah zai karya su da shi. Kirista, kada ku damu da sha'awar Allah da ikonsa na kaƙe ku daga kowane maƙiyi, yanzu ko a nan gaba! Bayanan kula game da ka'idodin shekarun dubunnan: Duk yunkurin haifar da babbar rundunar maƙiyar Allah a cikin duniyar da Shaidan ba ya aiki kuma bayin Allah kaƙai ke rayuwa ba zai yi nasara ba (musamman idan kun yi imani da rashin yiwuwar ridda).

- **Iblis ya jefa a cikin tafkin wuta-** Tafkin wuta yana nuna alamar nasara gaba ɗaya. Ba wanda zai dawo bayan an jefa shi cikin tafkin wuta. Wannan ba game da hukunci na har abada ba ne, amma nasarar mutanen Allah da cin nasara a kan makiyan Allah.
- **Babban farin kursiyi-** ba ita ce ranar shari'a ta zahiri wadda dole ne dukkan mutane su bayyana wata rana ba. Wannan shine kamar Daniel 7: 9-12 inda aka yi wa Roma (sarauta ta huɗu) hukunci.
- **Tashin matattu na biyu-** an tashi masu bautar dabba. Bayin Allah ba don an tashe su shekaru 1000 da suka gabata ba (a cikin wahayi).

A cikin wannan wahayin an ɗaure shaidan shekaru 1000 don ya nuna yadda aka ci nasara da shi gaba ɗaya a yakin da ya yi da Iklisiya ta amfani da Roma. An sake shi na ɗan lokaci kaɗan domin bayan Roma za a yi wasu yunkurin kuma za su haɗu da irin wannan rabo. Ana ba da nasara ta wurin hangen nesa na tsarkaka (masu rai da waɗanda aka tashe) masu mulki da yin hukunci cikin cikakken nasara [cikakkiyar]. Wannan sura ta ce cikakken nasara na Kristi da cocinsa da kuma cikakken shan kashi ga Shaidan da cocin da ke tsananta wa Daular Roma. Bayanin Ru'ya ta 20 daga Ru'ya ta Yohanna Manzo, Joe McKinney, TheBibleWay Online

Babi na 4

Haɗuwa da Rarrabawa

Haɗin kungiyoyin Dutse da Campbell

Motsi na Campbell ya kasance da “sake ginawa na tsari da hankali” na cocin farko, sabanin motsin Dutse wanda ke da ‘yanci mai tsattsauran ra’ayi da rashin koyarwa.^{[3]: 106-108}

Duk da bambance-bambancen da ke tsakaninsu, kungiyoyin biyu sun cimma matsaya kan batutuwa da dama.^{[3]:108} Dukansu suna ganin maido da Kiristanci na manzanni hanya ce ta gaggawar karni.^{[3]:108} Dukansu kuma suna ganin maido da Iklisiya ta farko a matsayin hanya zuwa ga ‘yancin Kirista.^{[3]:108} Kuma, duka biyu sun gaskata cewa haɗin kai tsakanin Kiristoci⁸ za a iya samu ta amfani da Kiristanci na manzanni a matsayin abin koyi.^{[3]:108} Kaddamar da kungiyoyin biyu na maido da Iklisiya ta farko da kuma haɗa kan Kiristoci ya isa ya karfafa haɗin kai tsakanin mutane da yawa a cikin kungiyoyin biyu.^{[8]:8, 9} ku
ha.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Lura: Tun da dukansu sun yi imani da yancin kai na coci, menene manufar haɗakarwa?

"Raccoon John" Smith (1784-1868)

⁸Koma zuwa thebiblewayonline.com - Haɗin kai Cikin Almasihu

Kungiyoyin biyu sun haɗu a High Street Meeting House, Lexington, Kentucky tare da musafaha tsakanin Barton W. Stone da "Raccoon" John Smith, Asabar, Disamba 31, 1831.^{[9]: 116-120} An zaɓi Smith, da waɗanda suka halarta, don yin magana a madadin mabiyar Campbells.^{[9]:116}

An nada wakilai biyu na waɗanda suka taru don ɗaukar labaran kungiyar ga dukan majami'u: John Rogers, na Kiristoci da kuma "Raccoon" John Smith na masu gyara. Duk da wasu kalubale, hadakar ta yi nasara.^{[1]: 153-154} Mutane da yawa sun yi imanin cewa kungiyar ta yi babban alkawari don samun nasarar haɗin gwiwar nan gaba, kuma ta gaishe da labarai cikin farin ciki.^{[8]:9}

Tare da hadakar, an sami kalubalen abin da za a kira sabon motsi. A bayyane yake, gano sunan Littafi Mai Tsarki, wanda ba na bangaranci ba yana da muhimmanci. Dutse yana so ya ci gaba da amfani da sunan "Kiristoci." Alexander Campbell ya nace a kan "Almajiran Kristi". A sakamakon haka, an yi amfani da sunayen biyu.^{[1]: 27-28}

Tun daga farkon wannan yunkuri, mujallun da shugabanninta suka buga, suka samar da musayar ra'ayi a tsakanin jama'a. Alexander Campbell ya buga Kirista Baptist da The Millennial Harbinger. Stone buga Manzo Kirista.^{[12]:208} A cikin ladabi, dukan mutanen biyu suna buga gudunmawar wasu waɗanda mukamansu ya bambanta da nasu.

Lokacin Dutse da Alexander Campbell Masu kawo gyara (kuma aka sani da Almajirai da Kirista Baptists) sun haɗu a cikin 1832, tsirarun Kiristoci ne kawai daga kungiyoyin Smith/Jones da O'Kelly suka shiga.^{[6]:190} Waɗanda suka yi hakan sun fito ne daga ikilisiyoyi da ke yamma da tsaunin Appalachian da suka yi karo da motsin Dutse.^{[6]:190} Membobin gabas suna da bambance-bambance masu mahimmanci da yawa tare da kungiyar Stone da Campbell: girmamawa kan kwarewar juzu'i, kiyaye haɗin kai na kwata, da nontrinitarianism.^{[6]:190} Waɗanda ba su haɗa kai da Campbell sun haɗa kai da Coci-coci a cikin 1931 don kafa Cocin Kirista na Ikilisiya.^{[6]:191} A cikin 1957, Cocin Kirista na Ikilisiya ya haɗu da Ikilisiyar Evangelical da Reformed ta zama Ikilisiyar Ikilisiya ta Kristi.^{[6]:191}

ha.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Yake-yake na Yaki, Kungiyoyi da Waka / Kiɗa na Coci

Da masu wa'azi na farko na Harkar Maidowa, kamar Stone da Campbell's, sun tsara ainihin ka'idodin Harkar, sai suka fara wa'azi da karfi wanda ya zaburar da Ikilisiya zuwa wani lokaci na girma mai ban mamaki. Almajirai da kansu sun kididdige adadinsu ya kai 100,000 a shekara ta 1836 da kuma 200,000 ko ma 300,000 a 1850. Bisa ga kiɗayar jama'a na 1850, almajiran sun zama kungiya ta huɗu mafi girma ta addini a kasar. Kididdigar 1870 ta sanya ta a matsayi na biyar. Koƙarin kwazo na masu wa'azi na majagaba, da kuma 'yanci daga ɗaurin ɗarika da Maidowa ga Amurkawa masu son 'yanci, sun karfafa wannan lokacin na ci gaba cikin sauri. Koyaya, tasirin rushewa ya kasance a sararin sama, kuma sun yi barazanar kawo cikas, ko ma warware duk wannan ci gaban.

I. Yakin Basasa

Yakin basasa ya yi matukar kawo cikas ga fage na addinin Amurka. An raba wasu majami'u wasu kuma sun karaya har suka daina haduwa. Dukan al'ummar da suka haɗa da 'yan'uwa da yawa sun

kamu da zazzabin yaƙi da ya sa an bar ɗan ɗaki a cikin zukatansu don damuwa ta ruhaniya. Samari na Ikilisiya suka tafi don su shiga sahu na Blue da Gray, ba kaɗan ba ne suka mutu a yaƙi. Wasu masu wa'azi sun bata 'yan'uwa suna ɗaukar makami suna gāba da juna, wasu kuma, sun manta da kiran da suka yi, sun ki 'yan'uwansu a sashen na hamayya, da kansu suka tube takobi. Wani mai wa'azi da shugaban kwaleji mai suna James A. Garfield ya zama sananne saboda jajircewarsa, an kara masa girma zuwa matsayin birgediya-janar, kuma daga karshe ya zama shugaban Amurka na ashirin.

Yaƙin Basasa ko al'amuransa ya kawo wa Kiristoci tambayoyi biyu. Daya shine tambayar bautar. Shin Kirista zai iya mallakar bayi bisa ga Nassi? Idan haka ne, ta yaya aka bukaci ya bi da su? Ko da yake akwai masu tsattsauran ra'ayi a bangarorin biyu na wannan tambayar, da alama yawancin masu wa'azi ba su da tsaka-tsaki kuma suna karfafa Kiristocin da ke Arewa da Kudu su daina barin wannan ya zama abin da zai raba kan mutane. ... Ra'ayin da ya mamaye tsakanin 'yan'uwa ya zama kamar cewa bautar tambaya ce ta siyasa, maimakon ɗabi'a. Littafi Mai Tsarki bai fito fili ya hana bauta ba amma ya tsara shi (Lev. 25:39-46; 1 Kor. 7:17-24; Afis. 6:5-9; Filemon). Yawancin 'yan'uwa, sa'ad da suke so su kawar da rarrabuwar kawuna da yaƙi a kan wannan al'amari, watakila sun yi begen cewa za a kawo karshen bauta a karshe cikin lumana da doka.

Wata tambayar da za ta ja hankalin Kirista ita ce sa hannu Kirista cikin yaƙin jiki. Haka nan kuma, masu wa'azi da suka fi kowa ibada da kuma yin tasiri sun yi adawa da shigar 'yan'uwa a cikin yaƙe-yaƙe kuma sun yi wa 'yan'uwa alkawari cewa ba za su shiga hannu ba, duk da cewa rokon nasu ya faɗo a kan kunnuwan kunnuwan akasari.

II. Kungiyar Mishan

Tun da yake yawancin ikilisiyoyi a lokacin Harkar Maidowa sun kafa kansu zuwa kungiyoyin ikilisiyoyi iri-iri, ba da daɗewa ba an taso da tambayar "haɗin kai" tsakanin 'yan'uwa. Yayin da waɗanda ke cikin masu bin Stone suka kalli irin wannan yunkurin shiryawa, waɗanda na Campbell na biye da su kamar suna tunanin cewa wani irin haɗin kai ko kungiya ya yi kusa da mahimmanci ga ci gaban lamarin. Saboda haka, 'yan'uwa da farko sun fara haɗuwa a taron gunduma na yau da kullun. Duk da haka, yayin da lokaci ya wuce waɗannan "tarukan haɗin gwiwar" sun karu cikin tsari da ma'auni. Taro na gundumomi sun zama tarukan jaha, tarukan jaha kuwa sun zama tarukan kasa. Da farko, ana kare irin waɗannan tarurrukan bisa ga cewa an yi su ne kawai don karfafa 'yan'uwa, da sanar da su, da kuma haɗa kai, da kuma inganta aikin bishara. Alexander Campbell ya yi rubuce-rubuce da yawa don kare babbar kungiya tsakanin majami'u. 'Yan'uwa a karshe sun haɗu a Cincinnati, Ohio a 1849 kuma suka kafa Kungiyar Mishan ta Kirista ta Amurka. Alexander Campbell yana da damuwa cewa gudanar da tarurruka zai haifar da motsi zuwa ɗarika rarraba. Bai halarci taron ba.^{[12]:245} Duk da haka, an zabe shi shugabanta na farko. Da aka kafa Societyungiyar adawa da ita ta fara hauhawa. Yaƙin Basasa ya katse shi na dan lokaci, wannan adawar ta ci gaba da karuwa har sai da rikici kan al'umma ya fito a hankali a cikin wani budaddiyar sabanin zumunci tsakanin masu fafutuka da abokan gāba a karshen rabin karni na sha tara.

Tushen adawa ga al'ummar mishan sun bambanta, amma mafi shaharar za a iya taƙaita su kamar haka:

- babu wani iko na Nassi game da shi

- ba a bukata, domin Ikilisiya ta isa ta yi aikin ruhaniya da ya kamata a yi
- yana maye gurbin cocin, kuma
- yana cin zarafi ga 'yancin kai da cin gashin kan majami'u.

III. Kida na Kayan Aiki

Kusan lokacin da kungiyar mishan ta Kirista ta Amurka ta fara tambayar kaƙe-kaƙe na kayan aiki a cikin bautar majami'u. Ba da daƙewa ba kafin yakin basasa Ikilisiya a Midway, Kentucky ya zama coci na farko da aka rubuta don gabatar da kiƙan kayan aiki a cikin bauta (wato don taimakawa waƙar da suke da shi). A zahiri kowane coci da mai wa'azin tasiri, gami da Campbell da kansa, sun tsaya haƙin kai don adawa da kiƙan kayan aiki a cikin bauta. Duk da haka, bin majami'u na yakin basasa sun fara amfani da kayan aiki da yawa kuma yakin da ake yi da shi ya haɗu da kara fushi. Abubuwan da aka hana yin kida a cikin ibada sun kasance:

- kari ne mara izini ga rera waƙa da Sabon Alkawari ya ja-goranci (Afis. 5:19; Kol. 3:16).
- ba ya koya wa hankali (1 Kor. 14:15), da
- ya saba wa halin ruhaniya na ibadar ikkilisiya. Takaddama game da jama'ar mishan da kayan aiki, da kuma kanana, daga karshe ya barke zuwa rarrabuwa tsakanin majami'u waɗanda kiɗayar Addinai ta amince da ita a 1906. bible.ca/history/eubanks/history-eubanks-42.htm

Shin waɗannan kin yarda suna aiki a yau don kungiyoyi ko ayyuka masu zuwa?

- Taimakon bala'i ko Samariyawan Duniya
- Healing Hands International
- Watsa shirye-shiryen Kirista na Duniya
- Cibiyar Watsa Labarun Bishara
- Ma'aikatum Cikin Gida
- Rediyon Maidawa
- Ikilisiya ɗaya mai kula da aikin ikilisiyoyi da yawa
- Yin waƙa tare da zurfin jin girma da yabo ga Allah tare da kiƙan addini, “ kiƙan bishara” a rediyo, CD ko kungiyar kida inda duk kafofin watsa labarai ke amfani da kayan kiƙan.
- Jagororin waƙa da yawa ko kungiyoyin yabo.

Wasu Koyarwar Maidowa (Stone - Campbell Movement)

Waɗannan kungiyoyin biyu sun yi tarayya da manyan akidu da dama.

- a. Sun gaskata cewa Littafi Mai-Tsarki hurarriyar Maganar Allah ce kuma mafi iko a rayuwar mai bi.
- b. Sun gaskanta samfura da tsarin rayuwar Ikkilisiya a cikin Sabon Alkawari ana nufin su nuna shirin Allah ga ikkilisiya a cikin zamanai.
- c. Sun gaskanta cewa Allah yana nufin mutanensa, ikkilisiya ba taro ɗaya ko ikilisiya ba, su kasance da haƙin kai, ba rarrabu ba. Yarjejeniya a kan muhimman abubuwan bangaskiyar Sabon Alkawari na iya haifar da haƙin kai da Allah ya nufa don cocinsa.

Bayan mutuwar Campbell, layukan kuskure sun fara haifar da motsi. Matsalar ba ta kasance tare da ka'idodin kafa ba, amma tare da aikace-aikacen su. Kowane mutum ya yarda da ka'idar haƙin kai a kusa da abubuwan da suka shafi Sabon Alkawari, amma ba kowa ba ne ya yarda da abin da

wadannan abubuwan suke da mahimmanci ko yadda za a kayyade abin da ya kamata a yi la'akari da shi mai mahimmanci.

Makarantun tafsiri biyu na firamare sun kafa layin yakinsu kan batun kidan kayan aiki a cikin ibada. Kungiyar da a karshe ta zama Ikilisiyoyi marasa kayan aiki na Kristi sun dauki matsayi wanda ya haramta "sabbinsabbins abubuwa" a cikin bauta wadanda ba a ba da umarni na musamman a Sabon Alkawari ba. Rashin umarnin Sabon Alkawari na yin amfani da kayan aiki wajen bauta, sun yi jayayya da haramcinsu. Wani matsayi na fassarar shi ne cewa tunda babu takamaiman umarnin da ya hana amfani da kayan kida to ya halatta. Koma zuwa binciken thebiblewayonline.com Littafi Mai Tsarki Shekaru Arba'in bayan mutuwar Campbell, an gane rarrabuwar bisa hukuma da majami'u marasa kayan aiki da muka gane a matsayin kungiya ta daban.

Abin bakin ciki shi ne, rarrabuwar kawuna na wannan yunkuri na hadin kai bai kare da wannan rarrabuwar ba. Kungiyar Ikilisiya ta Kirista ta sake samun wani batu da ke zurfafa a cikin batun baftisma. Dayan maido da farin ciki na farkon motsi na Campbell/Dutse shine maido da baftisma ta hanyar nutsewa cikin coci. Baftismar jarirai ta hanyar yayyafawa ya kasance aikin gama-gari a tsakanin majami'un Turai masu tarihi da ke wakiltar a kan iyakar Amurka. Yayin da suka juya ga Sabon Alkawari don jagora, masu gyara sun gano yanayin baftisma a cikin Ikilisiya na Sabon Alkawari kusan kusan nitsewa ne, ba yayyafawa ba. Sun kara kudiri cewa wanda za a amince da shi don yin baftisma shi ne wanda ya isa ya zaɓi ya yi masa baftisma.

Bugu da kari, kungiyar ta kusan gama daya kan ainihin batun. Tambayar da ta raba kan juna ita ce ta yaya za a daukaka wadanda suka dauki kansu a matsayin Kirista amma ba su yi baftisma ba. A gefe guda akwai wadanda suka gaskanta zama membobin Ikilisiya da tabbacin ceto ya kamata a ba da su kawai ga wadanda aka nutsar. A gefe guda kuma su ne wadanda suka dauki nutsewar manya a matsayin manufa amma sun fahimci bangaskiyar Kirista ta gaske na wadanda suka yi baftisma ta wasu hanyoyi a wasu al'adu. Gaskiyar tambaya ita ce zumunci kuma ta yaya Allah yake so a aikata shi.

A karshen 1920s wannan batu ya zo kan gaba a cikin jerin munanan yake-yake game da hadin kai a fagen mishan tsakanin Campbell/Stone mishan da na al'adun da suke yi wa jarirai baftisma. Wani bangare yana so ya bukaci masu wa'azin mishan na Campbell/Stone su killace duk wani hadin kai a fagen mishan zuwa kungiyoyin da ke yin nutsewa. Wasu sun ga bukatar su ba da hadin kai da wasu ko da kuwa tauhidin baftisma.

Koma zuwa thebiblewayonline.com - baftisma

Gwagwarmayar ta yi tsanani har wani rarrabuwar kai ya barke. Dubban ikilisiyoyin sun bar wannan motsi kuma suka kafa nasu rukunin da ba na darika ba wanda ke kewaye da taron Kirista na Arewacin Amurka. Wannan rukunin ya kunshi wadanda suka ga baftisma ta wurin nutsewa a matsayin cikakken batu. Wadanda suka zauna a cikin tsohuwar Yarjejeniya ta Duniya ta Ikilisiya Kirista sun kasance wadanda suka fi buɗe ido don karɓar wadanda ba su nutse ba a matsayin Kiristoci a nasu dama. Rabewar tana ci gaba sannu a hankali kusan shekaru 70.

A cikin 'yan shekarun nan, wani rarrabuwa ya fara faruwa. Tun 1985 Sabunta Almajirai ke kalubalantar 'yancin kai na tauhidi wanda ya girma a cikin Cocin Kirista (Almajiran Kristi) da aka kafa a 1968 daga tsohuwar Yarjejeniya ta Duniya ta Ikilisiya Kirista. Sabuntawar Almajiri ya fara

tare da sadaukar da kai don yin aiki a cikin kungiyar don canji da sabuntawa ta ruhaniya. Abin baƙin ciki, da lokaci ya wuce, sai ya bayyana cewa an rufe darikar gaba ɗaya don canzawa ko kalubale, kuma Sabunta Almajirai sun kafa Kungiyar Almajirai ta Almajirai a matsayin wurin taruwa ga waɗanda suka bar darikar da kuma masu shelar bishara waɗanda har yanzu suke cikin darikar.

Ko da yake ba wanda yake son ganin rarrabuwar kawuna, ana samun rarrabuwar kawuna a hankali. A karo na farko, rarrabuwa yana mai da hankali kan ka'idodin kafa kungiyoyi, ba kawai aiki daga cikin cikakkun bayanai ba.

Almajiran Kristi sun yi watsi da gaskatawarsu ga wahayi da amincin Littafi Mai-Tsarki, sun karyata cewa akwai tabbataccen bangaskiyar Sabon Alkawari wadda za mu iya komawa gare ta, kuma sun yi musayar ra'ayin haɗin kai a kusa da muhimman abubuwan Littafi Mai Tsarki don haɗin kai ta hanyar shawarwari tsakanin kungiyoyin ɗarikoki. almajiri-heritage.org/downloads/10.pdf

Lokacin Maidowa

John Locke	1632-1704	
John Wesley	1703-1791	
James O'Kelly karfinsu		1732-1826
Iliya Smith	1764-1846	
Abner Jones	1767-1840	
Barton Stone	1772-1844	
Thomas Campbell ne adam wata		1763-1854
Alexander Campbell	1788-1866	
Walter Scott	1796-1861	
"Raccoon" John Smith	1784-1868	

Maidowa

Kusan karshen karni na 18, shugabannin addinai da yawa masu zaman kansu ba tare da juna ba sun fara tambayar koyawa da ayyuka dabam-dabam da aka bayyana a cikin kungiyoyi da yawa a cikin ka'idodinsu duka su ne cocin Littafi Mai Tsarki. Sun yi tunanin cewa Allah yana son haɗin kai don haka me ya sa ba kowa zai iya kawai ya koma ga Littafi Mai Tsarki da Littafi Mai Tsarki kaɗai ba don ya sami koyarwar Allah ga 'yan Adam. Haƙika, wannan ya bayyana ma'anar misalin mai shuki a cikin Luka sura 8. Ta wurin komawa ga Kalmar da dasa ta cikin zukata masu kyau da gaskiya. 'yanci daga ikon mutane kuma, koyarwarsu da koyaswarsu, zai haifar da mutane masu biyayya, Kiristoci, ikkilisiya da Yesu ya kafa.

Zuciyar motsin maidowa ita ce haɗa kan muminai:

- A daina amfani da gwamnati don tilasta addini
- Yi amfani da nassi kaɗai. kin duk ka'idodin ɗan adam da akida
- Ka samu kuma ka riƙe kaunar Allah da mutum

A lokacin wannan motsi shugabanni dabam-dabam sun ba da fahimtar buƙatu na masu bi cikin Kristi don su kasance da haɗin kai cikinsa.

Kulle

- a. An ki 'yancin coci ta hanyar gwamnati don kafawa da aiwatar da addinin jiha
- b. Littafi Mai-Tsarki ya ba da kayyadaddun gaskatawa masu mahimmanci wadanda dukan mutane masu hankali za su yarda da su:
 - i. Almasihun Yesu
 - ii. Dokokin Yesu kai tsaye
- c. Bai kamata a tilasta wa wasu abubuwan da Kiristoci ba su yarda da su ba

Wesley

- a. Yarda da rashin jituwa kan koyaswar da ba ta da mahimmanci
- b. A daina fada da jayayya game da abubuwan da ba su da mahimmanci

Baftisma dabam

- a. Karɓar duk ka'idodi kuma yi amfani da Littafi Mai-Tsarki kawai a matsayin cikakkiyar doka amma ba tare da buƙatar cikakkiyar yarjejeniya akan tsari ba
- b. Guji cikakken daki-daki kamar yadda yake kaiwa ga doka da rarrabuwa

Landmark Baptists

- a. Littafi Mai-Tsarki kakkarfan tsari ne ba tare da an yarda da kowane karkata ba
- b. Bacewa daga tsarin tsari yana kiyaye mutum daga coci na gaskiya

O'Kelly/Haggard

- a. Kristi ne kawai shugaban ikkilisiya
- b. Sunan Kirista shine kawai karbuwa suna
- c. Littafi Mai Tsarki ne kadai ka'idar bangaskiya
- d. Halin Kirista shine kadai gwajin zumuncin Ikklisiya
- e. Haƙƙin yin hukunci na sirri gata ne ga kowa.

Barton Stone

- a. Gudanar da taro
- b. Maido da salon rayuwar Ikklisiya ta farko mai tsarki da rayuwa mai adalci maimakon ko fiye da tsari da tsari
- c. 'Yanci cikin Kristi ya fi mahimmanci fiye da jaddada wani aiki na musamman [a matsayin al'ada].

Campbell

- a. Kimar da aka yarda da ita da aka kara zuwa ainihin imani / mahimmanci.
- b. Littafi Mai Tsarki littafi na gaskiya (ba ra'ayi, ra'ayi, gaskiya ba ko ma'anar magana) da bangaskiya mai ma'ana da za a tsara kuma a fayyace su akan wadannan gaskiyar.
- c. 'yancin kai na ikilisiya
- d. Yawancin dattawa a kowace ikilisiya
- e. Sallar mako-mako da
- f. Dusar da muminai domin gafarar zunubai
- g. Ubangiji ya ce,

'Yan majalisa

- a. Mutane suna buƙatar kwarewar juyawa

A cikin wannan dogon lokaci, sun bambanta ta hanyoyi da yawa wasu da ba sa son su yanke dangantakar koyarwa da ayyukan da suka gabata duk da haka, sun gane cewa "coci" da suke a yanzu ba kamar cocin da suke karantawa a cikin Littafi Mai Tsarki ba.

Da yawa idan ba yawancin wadannan masu gyara da masu gyarawa ba suna da abu daya daya da suke so su gyara, komowa ko komawa cocin Littafi Mai-Tsarki kuma su kasance da hadin kai da sauran masu bi kuma su zama Kiristoci kadai.

Akwai hadin kai na dan lokaci, amma ra'ayoyi daban-daban kuma masu bankyama sun fito:

- Littafi Mai Tsarki tsari ne, tsarin mulki ko tsari inda ba a bukatar cikakken yarjejeniya kan cikakkun bayanai. Ga wadanda ke cikin KRISTI suna rayuwa cikin adalci tsakanin mutane da kuma gaban Allah ya fi mahimmanci fiye da riko da tsari, tsari da madaidaicin fahimta.
- Littafi Mai Tsarki daidaitaccen tsari ne wanda dole ne a bi shi ba tare da karkata ba. Wadanda suka kauce wa fassarar shugabanni na ainihin tsarin ba za a yi tarayya da su ba. Sakamakon haka, ana ci gaba da bayyana sahihancin tsarin wanda ke haifar da sabani da karin rabuwa.

Don ci gaba da kasancewa tarekuma a cikin zumunci, dole ne a warware batutuwa cikin addu'a:

- a. Wanene ya yanke shawarar matakin daidaitaccen fahimtar da mutum zai kasance a cikin zumunci - Allah ko Mutum?
- b. Shin fassarar mutum akan wasu koyarwar da ba ta bishara ba Kayyade zumuncin wani da Allah ko wani Kirista?
- c. Shin mutum zai iya zama cikin tarayya da Allah amma ba tare da wasu cikin Almasihu ba?
- d. Idan Littafi Mai-Tsarki ya yi shiru a kan batu shin wannan shiru yana bukatar abu ko ya hana shi? Hakanan, lokacin da Littafi Mai-Tsarki ya fayyace wani abu ba ya bukata ko kuma ya hana wani abu dabam.
- e. Rubuce-rubucen ubanni na Ikilisiya, masu gyara, masu gyarawa ko marubutan yau ba za su iya zama sharadi na zumuncin mutum da Allah ko 'ya'yansa ba.

Ko bayan samun wasu nasarori, ba a dade ba, kamar kakanninsu bayan 100 Miladiyya, suka fara dimuwa da yarda da koyarwar da suka kafa da kafa sabbin akidu ko kuma sake kafa tsoffin.

Kammalawa

Da alama akwai zaren gama gari da ke gudana cikin tarihi. Kowane tsara yana jawo imani da tunani na karni na baya. Shugabanni ko marubuta sun rubuta sakamakonsu wanda tsararraki masu zuwa suka zana a kai. Wasu ana yarda da wasu wasu kila watakila bisa fahimtarsu da tunaninsu na farko. Wannan tsari yana da matuƙar bukata a duniyar da ba a sani ba kamar magani, kwamfutoci, sinadarai, physics da lissafi inda babu kuma ba a taɓa samun kayyadaddun kayyadaddun bayanai ba. Don haka, kowane yanki na ilimi tubalin gini ne.

Wannan binciken ya nuna cewa maza da shugabannin zamaninsu sukan yarda da ra'ayin "masu ilimi" na dā maimakon dogara ga cikakken nazarin kalmomin Allah. Kula.

1. Justin Martyr almajirin Socrates da Plato ne kuma bai yi kamar ya shirya kansa sosai game da nassosi ba.
2. Irenaeus na Lyons ya dogara ga Makiyayin Hermas a matsayin nassi.

3. Origen ya gyara Septuagint daga iliminsa na Ibrananci. Amma Stoic, Neo-Pythagorean da kuma gaskatawar Plato sun rufe tunaninsa.
4. Tauhidin Ambrose ya sami tasiri sosai daga na Origen.
5. Augustine ya sha'awar Cicero kuma ya sanya shi sama da duk sauran tsoffin marubuta kuma ya riƙe tsarin ruhi da imani na jiki biyu.
6. Wycliffe ya dogara ga kuskuren Vulgate na Latin na Jerome wajen fassara Littafi Mai Tsarki zuwa Turanci, wanda watakila shi ne abin da yake da shi.
7. An koya wa Luther ya kasance mai shakka kuma ya gwada komai amma har yanzu ya yarda da yawancin koyarwar "uban coci".
8. John Calvin sau da yawa ya yi kaulin koyarwar Augustine da Ambrose.
9. Koyarwar John Locke ta rinjayi Thomas da Alexander Campbell.

An tsananta wa masu ba da gaskiya ga Kristi saboda kin musun Kristi da karbar wata Linjila ko kuma su bi wasu koyarwar addini, kamar; a) Addinin Yahudanci, b) Bautar Maguzawa ko Sarkin sarakuna a lokacin da yake karkashin mulkin Roma, c) Katolika a lokacin da kuma bayan Tsakiyar Tsakiya ko Dark Zamani ko d) Katolika da Furotesta a cikin sauye-sauye da sauye-sauye.

Ta wurin dogara ga ilmin da Allah ya bayyana mutum zai iya samun ingantaccen ilimi da fahimtar nufin Allah.

A cikin darurruwan shekaru ta wajen tsananta wa mutane da yawa sun yi kofari su koma ga Allah ta wajen yin amfani da Littafi Mai Tsarki kawai. Shekaru 200 ko fiye da suka gabata an ga bambance-bambance masu yawa a ra'ayi ko tafsiri wanda idan aka dora su a kan daidai da gaskiyar da aka bayyana ya haifar da sabbin kungiyoyin addini. Ana bukatar mutum ya tantance ko suna cikin matsalar ta wajen tambayar kansu "Shin ni da kaina na bincika nassosi don in san abin da ya faɗa wajen cimma matsaya na? Ko, na bincika Littafi Mai Tsarki don in ga ko za a iya samun 'koyarwar Littafi Mai Tsarki' kuma a fassara ta ta jitu da imani da kuma karshe."

Mai zuwa shine jerin wasu koyarwar kwanan nan da aka gaskata kuma aka yi gwajin zumunci. Yawancinsu an ki su gaba ɗaya ko kaɗan.

- Dole ne a rufe "alamomin" na Jibin Ubangiji.
- Gurasar da ake amfani da ita a Jibin Ubangiji dole ne a yi ta da garin alkama, a fasa bayan addu'a da kuma kafin a raba wa 'yan uwa su ci.
- Kofin, 'ya'yan itacen inabi, dole ne ya zama ruwan inabi mai gasa.
- Kofi ɗaya kawai za a iya amfani da shi ba kofuna ɗaya ba.
- Azuzuwan Littafi Mai Tsarki sun raba coci, saboda haka ba za a iya yin aiki da su ba.
- Yin waka a matsayin bauta ga Allah ba dole ba ne ya kunshi kayan kiɗa ko cikin jituwa amma wakoki.
- Mata dole ne a rufe kawunansu da wani abu banda gashin kansu idan an hada su.
- Mata ba za su iya aski ko gyara gashin kansu ba.
- Ikilisiyoyi na Kiristoci ba za su iya mallakar gine-gine ba.
- Ba za a iya cin abinci a cikin "ginin coci" ba.
- Mallakar dakin motsa jiki, cibiyoyin rayuwar iyali da sansani zunubi ne.

- Kiristoci ba za su iya shiga Kirsimeti ba.
- Ba za a iya jurewa gaurayawan iyo ba saboda zunubi ne.
- Rawa kowane iri zunubi ne.
- Shiga cikin gwamnati, ko da zabe zunubi ne.
- Yin hidima a cikin sojoji zunubi ne.
- Ba da gudummawa ga makarantun coci da kwalejoji zunubi ne.
- Yin amfani da wasu littattafai ban da Littafi Mai Tsarki ba daidai ba ne.
- Dole ne sunan cocin ya zama " _____ " ba tare da wani wuri ba.
- Shan duk wani abin giya laifi ne.
- Amfani da taba kowane iri zunubi ne.
- Aure tsakanin jinsi ba bisa ga Littafi Mai Tsarki ba ne.
- Littafi Mai Tsarki ya hana Kiristoci mallakar bayi.
- Ikkliya ba za su iya hada kai a kowane irin aiki ba.
- Ikilisiya ba za su iya daukar mai wa'azi akai-akai ba.
- Shugabannin waka da yawa a lokaci guda nishaɗi ne saboda haka zunubi.

Mutane da yawa masu ibada, na da da na yanzu, sun gaskata fassarorinsu ainihin nufin Allah ne. Duk da haka, an ki da yawa gabaɗaya ko kaɗan bayan karin nazari. Me ya canza? Littafi Mai Tsarki ne ko fassarar mutum? Shin YANZU mun san DUK GASKIYA? Shin abin da muke rike da karfi a matsayin yanayin tarayya da Allah za a tabbatar da kuskure a cikin tsararraki masu zuwa? Shin imaninmu ya kare har mun wuce koyo?

Bishara ko Bisharar Almasihu ita ce:

- a. Allah, a matsayin Yesu Banazare, mutum ne amma ba shi da zunubi, an miƙa shi Jikinsa na zahiri ga Allah a matsayin hadaya ta jini, hadaya ta zunubi, domin kawar da zunubi.
- b. Jana'izarsa da tashinsa daga baya nasara ce ta mutuwa.
- c. Hawansa ya koma gidansa na baya tare da Allah Uba.

Waɗanda suka dogara gare shi ta wurin binne su cikin mutuwarsa an ta da su a matsayin sababbin ruhi. Suna girma cikin kamanni, kamanni da yanayin Allah ta wurin rayuwa (tafiya cikin) koyarwa (koyarwa) na Kristi da manzanninsa kawai kuma suna cikin tarayya da Allah da duk wasu cikin Almasihu ko da suna da wata fahimta dabam akan wasu koyarwa banda Bishara.

Dole ne mu yi nazarin nassi sosai, mu yarda da gaskiyarsa kuma mu yarda mu bi shi duk inda ya kai mu.

Babi na 7

Takaitawa

Wasu Koyarwa da ayyukan 'Yan Gyara

Wycliffe

- a. Kristi shine shugaban Ikilisiya

- b. Dole ne Shugabannin Ikkilisiya su zama mazan kirki - ba sayan matsayi ba
- c. Littafi Mai Tsarki iko ne kawai ga mutum - ba Cocin Katolika ba
- d. Umarni biyu ne kawai na shugabannin Ikkilisiya - dattawa da dattawa

Luther

- e. Littafi Mai Tsarki kadai shine iko na karshe ga Kirista

Maidowa

Kusan karshen karni na 18, shugabannin addinai da yawa masu zaman kansu ba tare da juna ba sun fara tambayar koyawa da ayyuka dabam-dabam da aka bayyana a cikin kungiyoyi da yawa a cikin ka'idodinsu duka su ne cocin Littafi Mai Tsarki. Sun yi tunanin cewa Allah yana son haɗin kai don haka me ya sa ba kowa zai iya kawai ya koma ga Littafi Mai Tsarki da Littafi Mai Tsarki kadai ba don ya sami koyarwar Allah ga 'yan Adam. Haƙika, wannan ya bayyana ma'anar misalin mai shuki a cikin Luka sura 8. Ta wurin komawa ga Kalmar da dasa ta cikin zukata masu kyau da gaskiya.'yanci daga ikon mutane kuma, koyarwarsu da koyaswarsu, zai haifar da mutane masu biyayya, Kiristoci, ikkilisiya da Yesu ya kafa.

Zuciyar motsin maidowa ita ce haɗa kan mumina:

- a. A daina amfani da gwamnati don tilasta addini
- b. Yi amfani da nassi kadai. kin duk ka'idodin ɗan adam da akida
- c. Ka samu kuma ka riƙe kaunar Allah da mutum

A lokacin wannan motsi shugabanni dabam-dabam sun ba da fahimtar bukату na masu bi cikin Kristi don su kasance da haɗin kai cikinsa.

Kulle

- a. An ki 'yancin coci ta hanyar gwamnati don kafawa da aiwatar da addinin jiha
- b. Littafi Mai-Tsarki ya ba da kayyadaddun gaskatawa masu mahimmanci waɗanda dukan mutane masu hankali za su yarda da su:
 - i. Almasihun Yesu
 - ii. Dokokin Yesu kai tsaye
- c. Bai kamata a tilasta wa wasu abubuwan da Kiristoci ba su yarda da su ba

Wesley

- a. Yarda da rashin jituwa kan koyaswar da ba ta da mahimmanci
- b. A daina fada da jayayya game da abubuwan da ba su da mahimmanci

Baftisma dabam

- a. Karɓar duk ka'idodi kuma yi amfani da Littafi Mai-Tsarki kawai a matsayin cikakkiyar doka amma ba tare da bukatar cikakkiyar yarjejeniya akan tsari ba
- b. Guji cikakken daki-daki kamar yadda yake kaiwa ga doka da rarrabuwa

Landmark Baptists

- a. Littafi Mai-Tsarki kakkarfan tsari ne ba tare da an yarda da kowane karkata ba
- b. Bacewa daga tsarin tsari yana kiyaye mutum daga coci na gaskiya

O'Kelly/Haggard

- a. Kristi ne kawai shugaban ikkilisiya

- b. Sunan Kirista shine kawai karbuwa suna
- c. Littafi Mai Tsarki ne kadai ka'idar bangaskiya
- d. Halin Kirista shine kadai gwajin zumuncin Ikkliya
- e. Haƙƙin yin hukunci na sirri gata ne ga kowa.

Barton Stone

- a. Gudanar da taro
- b. Maidu da salon rayuwar Ikkliya ta farko mai tsarki da rayuwa mai adalci maimakon ko fiye da tsari da tsari
- c. 'Yanci cikin Kristi ya fi mahimmanci fiye da jaddada wani aiki na musamman [a matsayin al'ada].

Campbell

- a. Kimar da aka yarda da ita da aka kara zuwa ainihin imani / mahimmanci.
- b. Littafi Mai Tsarki littafi na gaskiya (ba ra'ayi, ra'ayi, gaskiya ba ko ma'anar magana) da bangaskiya mai ma'ana da za a tsara kuma a fayyace su akan wadannan gaskiyar.
- c. 'yancin kai na ikilisiya
- d. Yawancin dattawa a kowace ikilisiya
- e. Sallar mako-mako da
- f. Dusar da muminaɗi domin gafarar zunubai
- g. Ubangiji ya ce,

'Yan majalisa

- a. Mutane suna buƙatar kwarewar juyawa

A cikin wannan dogon lokaci, sun bambanta ta hanyoyi da yawa wasu da ba sa son su yanke dangantakar koyarwa da ayyukan da suka gabata duk da haka, sun gane cewa "coci" da suke a yanzu ba kamar cocin da suke karantawa a cikin Littafi Mai Tsarki ba.

Da yawa idan ba yawancin wadannan masu gyara da masu gyarawa ba suna da abu ɗaya ɗaya da suke so su gyara, komowa ko komawa cocin Littafi Mai-Tsarki kuma su kasance da haɗin kai da sauran masu bi kuma su zama Kiristoci kadai.

Akwai haɗin kai na ɗan lokaci, amma ra'ayoyi daban-daban kuma masu banƙyama sun fito:

- Littafi Mai Tsarki tsari ne, tsarin mulki ko tsari inda ba a buƙatar cikakken yarjejeniya kan cikakkun bayanai. Ga waɗanda ke cikin KRISTI suna rayuwa cikin adalci tsakanin mutane da kuma gaban Allah ya fi mahimmanci fiye da riko da tsari, tsari da madaidaicin fahimta.
- Littafi Mai Tsarki daidaitaccen tsari ne wanda dole ne a bi shi ba tare da karkata ba. Waɗanda suka kauce wa fassarar shugabanni na ainihin tsarin ba za a yi tarayya da su ba. Sakamakon haka, ana ci gaba da bayyana sahihancin tsarin wanda ke haifar da sabani da karin rabuwa.

Don ci gaba da kasancewa tare kuma a cikin zumunci, dole ne a warware batutuwa cikin addu'a:

- a. Wanene ya yanke shawarar matakin daidaitaccen fahimtar da mutum zai kasance a cikin zumunci - Allah ko Mutum?
- b. Shin fassarar mutum akan wasu koyarwar da ba ta bishara ba Kayyade zumuncin wani da Allah ko wani Kirista?
- c. Shin mutum zai iya zama cikin tarayya da Allah amma ba tare da wasu cikin Almasihu ba?

- d. Idan Littafi Mai-Tsarki ya yi shiru a kan batu shin wannan shiru yana bukatar abu ko ya hana shi? Hakanan, lokacin da Littafi Mai-Tsarki ya fayyace wani abu ba ya bukata ko kuma ya hana wani abu dabam.
- e. Rubuce-rubucen ubanni na Ikilisiya, masu gyara, masu gyarawa ko marubutan yau ba za su iya zama sharadi na zumuncin mutum da Allah ko 'ya'yansa ba.

Ko bayan samun wasu nasarori, ba a dade ba, kamar kakanninsu bayan 100 Miladiyya, suka fara dimuwa da yarda da koyarwar da suka kafa da kafa sabbin akidu ko kuma sake kafa tsoffin.

Kammalawa

Da alama akwai zaren gama gari da ke gudana cikin tarihi. Kowane tsara yana jawo imani da tunani na karni na baya. Shugabanni ko marubuta sun rubuta sakamakonsu wanda tsararraki masu zuwa suka zana a kai. Wasu ana yarda da wasu wasu kila watakila bisa fahimtarsu da tunaninsu na farko. Wannan tsari yana da matuƙar bukata a duniyar da ba a sani ba kamar magani, kwamfutoci, sinadarai, physics da lissafi inda babu kuma ba a taba samun kayyadaddun kayyadaddun bayanai ba. Don haka, kowane yanki na ilimi tubalin gini ne.

Wannan binciken ya nuna cewa maza da shugabannin zamaninsu sukan yarda da ra'ayin "masu ilimi" na dā maimakon dogara ga cikakken nazarin kalmomin Allah. Kula.

1. Justin Martyr almajirin Socrates da Plato ne kuma bai yi kamar ya shirya kansa sosai game da nassosi ba.
2. Irenaeus na Lyons ya dogara ga Makiyayin Hermas a matsayin nassi.
3. Origen ya gyara Septuagint daga iliminsa na Ibrananci. Amma Stoic, Neo-Pythagorean da kuma gaskatawar Plato sun rufe tunaninsa.
4. Tauhidin Ambrose ya sami tasiri sosai daga na Origen.
5. Augustine ya sha'awar Cicero kuma ya sanya shi sama da duk sauran tsoffin marubuta kuma ya riƙe tsarin ruhi da imani na jiki biyu.
6. Wycliffe ya dogara ga kuskuren Vulgate na Latin na Jerome wajen fassara Littafi Mai Tsarki zuwa Turanci, wanda watakila shi ne abin da yake da shi.
7. An koya wa Luther ya kasance mai shakka kuma ya gwada komai amma har yanzu ya yarda da yawancin koyarwar "uban coci".
8. John Calvin sau da yawa ya yi kaulin koyarwar Augustine da Ambrose.
9. Koyarwar John Locke ta rinjayi Thomas da Alexander Campbell.

An tsananta wa masu ba da gaskiya ga Kristi saboda kin musun Kristi da karɓar wata Linjila ko kuma su bi wasu koyarwar addini, kamar; a) Addinin Yahudanci, b) Bautar Maguzawa ko Sarkin sarakuna a lokacin da yake farkashin mulkin Roma, c) Katolika a lokacin da kuma bayan Tsakiyar Tsakiya ko Dark Zamani ko d) Katolika da Furotesta a cikin sauye-sauye da sauye-sauye.

Ta wurin dogara ga ilmin da Allah ya bayyana mutum zai iya samun ingantaccen ilimi da fahimtar nufin Allah.

A cikin darurruwan shekaru ta wajen tsananta wa mutane da yawa sun yi kokari su koma ga Allah ta wajen yin amfani da Littafi Mai Tsarki kawai. Shekaru 200 ko fiye da suka gabata an ga bambance-bambance masu yawa a ra'ayi ko tafsiri wanda idan aka dora su a kan daidai da gaskiyar da aka bayyana ya haifar da sabbin kungiyoyin addini. Ana bukatar mutum ya tantance ko suna cikin matsalar ta wajen tambayar kansu "Shin ni da kaina na bincika nassosi don in san abin da ya faɗa wajen cimma matsaya na? Ko, na bincika Littafi Mai Tsarki don in ga ko za a iya samun 'koyarwar Littafi Mai Tsarki' kuma a fassara ta ta jitu da imani da kuma karshe."

Mai zuwa shine jerin wasu koyarwar kwanan nan da aka gaskata kuma aka yi gwajin zumunci. Yawancinsu an ki su gaba ɗaya ko kaɗan.

- Dole ne a rufe "alamomin" na Jibin Ubangiji.
- Gurasar da ake amfani da ita a Jibin Ubangiji dole ne a yi ta da garin alkama, a fasa bayan addu'a da kuma kafin a raba wa 'yan uwa su ci.
- Kofin, 'ya'yan itacen inabi, dole ne ya zama ruwan inabi mai gasa.
- Kofi ɗaya kawai za a iya amfani da shi ba kofuna ɗaya ba.
- Azuzuwan Littafi Mai Tsarki sun raba coci, saboda haka ba za a iya yin aiki da su ba.
- Yin waka a matsayin bauta ga Allah ba dole ba ne ya kunshi kayan kiɗa ko cikin jituwa amma wakoki.
- Mata dole ne a rufe kawunansu da wani abu banda gashin kansu idan an hada su.
- Mata ba za su iya aski ko gyara gashin kansu ba.
- Ikilisiyoyi na Kiristoci ba za su iya mallakar gine-gine ba.
- Ba za a iya cin abinci a cikin "ginin coci" ba.
- Mallakar dakin motsa jiki, cibiyoyin rayuwar iyali da sansani zunubi ne.
- Kiristoci ba za su iya shiga Kirsimeti ba.
- Ba za a iya jurewa gaurayawan iyo ba saboda zunubi ne.
- Rawa kowane iri zunubi ne.
- Shiga cikin gwamnati, ko da zabe zunubi ne.
- Yin hidima a cikin sojoji zunubi ne.
- Ba da gudummawa ga makarantun coci da kwalejoji zunubi ne.
- Yin amfani da wasu littattafai ban da Littafi Mai Tsarki ba daidai ba ne.
- Dole ne sunan cocin ya zama " _____ " ba tare da wani wuri ba.
- Shan duk wani abin giya laifi ne.
- Amfani da taba kowane iri zunubi ne.
- Aure tsakanin jinsi ba bisa ga Littafi Mai Tsarki ba ne.
- Littafi Mai Tsarki ya hana Kiristoci mallakar bayi.
- Ikkliya ba za su iya haɗa kai a kowane irin aiki ba.
- Ikilisiya ba za su iya ɗaukar mai wa'azi akai-akai ba.
- Shugabannin waka da yawa a lokaci guda nishaɗi ne saboda haka zunubi.

Mutane da yawa masu ibada, na da da na yanzu, sun gaskata fassarorinsu ainihin nufin Allah ne. Duk da haka, an ki da yawa gabaɗaya ko kaɗan bayan karin nazari. Me ya canza? Littafi Mai Tsarki ne ko fassarar mutum? Shin YANZU mun san DUK GASKIYA? Shin abin da muke riƙe da

karfi a matsayin yanayin tarayya da Allah za a tabbatar da kuskure a cikin tsararraki masu zuwa?
Shin imaninmu ya kare har mun wuce koyo?

Bishara ko Bisharar Almasihu ita ce:

- a. Allah, a matsayin Yesu Banazare, mutum ne amma ba shi da zunubi, an miƙa shi Jikinsa na zahiri ga Allah a matsayin hadaya ta jini, hadaya ta zunubi, domin kawar da zunubi.
- b. Jana'izarsa da tashinsa daga baya nasara ce ta mutuwa.
- c. Hawansa ya koma gidansa na baya tare da Allah Uba.

Wadanda suka dogara gare shi ta wurin binne su cikin mutuwarsa an ta da su a matsayin sabbin ruhi. Suna girma cikin kamanni, kamanni da yanayin Allah ta wurin rayuwa (tafiya cikin) koyarwa (koyarwa) na Kristi da manzanninsa kawai kuma suna cikin tarayya da Allah da duk wasu cikin Almasihu ko da suna da wata fahimta dabam akan wasu koyarwa banda Bishara.

Dole ne mu yi nazarin nassi sosai, mu yarda da gaskiyarsa kuma mu yarda mu bi shi duk inda ya kai mu.